Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis (First Lithuanian Workers' Daily) Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 103 Telephone, Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadieni s, Bal. (April) 30, 1932 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XXII, Dienraščio XIV

KRISLAI

Partijos Atsiekimai ir Trūkumai.
Mes gi Sveikiname tuos Draugus.
Kurie Bailiai?
Kapitalistų Agentai.

Rašo *Komunistas*

"Daily Workeryje" atspausdintos Komunistų Partijos Centralinio Komiteto 14-to praplėsto posėdžio rezoliucijos. Jose plačiai ir nuodugniai apibūdinami partijos nuveikti darbai ir iškeliami aikštėn visi trūkumai ir nepasisekimai. Šios rezoliucijos tilps dienraštyje "Laisvėje". Ne tik partijiečiai, bet ir simpatikai privalo atydžiai šias rezoliucijas perskaityti ir su jų turiniu gerai susipažinti.

Komunistų Partija neslepia nuo darbininkų savo padarytų klaidų bei bėdų. Komunistų Partija yra darbininkų partija. Ji neturi reikalų, kurie būtų ne darbininkų klasės reikalai. Todel ji savo visą veikimą, su jojo visais pasisekimais ir nepasisekimais, skelbia viešai ir rodo visiems darbininkams.

Jau kelinta diena ant mano rankų guli sekamos pastabos iš Worcester, Mass.:

"Mūsų sklokininkai jau pasibučiavo su demokratais. Dalykas yra taip: M. yra suvienytų draugijų pirmininku. Minima organizacija rengė fėrus. Laike fėrų atsibaladojo demokratas ir sklokininkas M. nieko nesiklausęs perstatė jį kalbėti. Žinoma, tarp darbininkų kilo labai didelis pasipiktinimas.

"Bet kiek laiko atgal minėta organizacija turėjo bankietą. Į tą bankietą atsilankė Komunistų Partijos atstovas reikale bedarbių organizavimo ir 'Daily Workerio'. Prisivedęs atstovą prie M., perstatau jam ir prašau, kad leistų kalbėti kokia 10 minutų. M. jokiu būdu nesutiko leisti kalbėti. Jis, girdi, nenorįs maišyti šios organizacijos į politiką. Ir tik perleidus krivulę per bordirektorius buvo priverstas leisti kalbėti, bet ir tai leido tik tada, kada programa pasibaigė".

Šitas draugo usteriečio pastabas patvirtina renegatų "Klampynė" (bal. 28 d.) korespondencijoj iš Worcesterio. Pruseikos žmogus dar ten bjauriai išniekina darbininkus, kurie triukšmą kėlė, kuomet jų neprietelius demokratas kalbėjo tame parengime. "Klampynės" korespondentas rašo:

"Pėtnyčios vakare, bal. 8 d., buvo atėjęs (į fėrus) koks ten iš miesto demokratas politikierius... jam davė pakalbėti penkias minutes. Kaip tik šitas kapitalizmo tvarkos šalininkas pradėjo kalbėti, tai tiesiosios linijos draugai (suprask, *komunistai ir simpatikai.*—K) kad jau pradės švilpti, baubti, kojomis trypti—iš šalies žiūrint net juokinga darosi, kad linijos vyrai jaučiasi tokiais silpnais ir bijosi, kad juos kapitalizmo šalininkas neužkrėstų savo 'idejomis'".

Ir su pasididžiavimu šitą savo korespondento žemčiugą įdėjo "Klampynėn" jos redaktorius donosčikas Pruseika.

Mes gi sveikiname tuos Worcesterio darbininkus, kurie švilpė ir kojomis trypė, kuomet kapitalizmo bernas ir mirtinas darbininkų priešas pasirodė darbininkų susirinkime ant platformos. Jie parodė savo ne bailumą, bet drąsą ir pasiryžimą kovot prieš bosus ir jų agentus. Jie parodė, kad darbininkų neprieteliams nėra vietos darbininkų parengime.

Bet kaip begėdiškai, kaip atvirai ir bailiai pasidavė kapitalistams Worcesterio Pruseikos žmonės. Išsigando jo. Pasistatė jį ant pagrindų ir tylėjo, kuomet tas nuodijo susirinkusių darbininkų protą.

RYTOJ Į GEGUŽINES DEMONSTRACIJAS

DIDŽIOJO NEW YORKO GEGUŽINĖ DEMONSTRACIJA ĮVYKS UNION SQUARE, 12 VAL. DIENĄ, GEGUŽĖS 1, RYTOJ

Policija ir Buržuazinė Spauda Melavo, Kuomet Buvo Paskelbę, kad New Yorke Gegužinei Demonstracijai Leidimas Neduotas; Jų Tikslas Buvo Nugąsdinti Darbininkus ir Sulaikyti Juos nuo Maršavimo; Leidimas Gautas ir Darbininkai nuo Union Square Gatvėmis Maršuos į Rutgers Square.

Lietuviai Darbininkai ir Darbininkės, Masiniai Dalyvaukite Gegužinėse Demonstracijose po Visą Ameriką. Stokite į Kovą Prieš Alkį ir Prieš Naujo Imperialistinio Karo Pavojų.

Brooklyno lietuviai darbininkai, kuriems paranku, susirinkite 10 val. ryte "Laisvės" svetainėje, o iš ten grupėj trauksime į Union Square aikštę.

Rytoj Pirmoji Gegužės—**Tarptautinė Darbininkų Kovos Diena.** Milionai pasaulio darbininkų demonstruos miestuose ir miesteliuose. Milionai proletarų darys atskaitą iš praeities kovų ir drūtins spėkas ateities kovoms. Pasaulio pavergtieji pakels savo galingą balsą prieš visuotiną alkį ir prieš grūmojantį naują imperialistinį karą.

Amerikoje surengta šimtai masinių gegužinių mitingų ir demonstracijų povadovybe Amerikos Komunistų Partijos ir kitų revoliucinių organizacijų. Rytoj, gegužės 1 d., yra mūsų diena, diena Amerikos proletariato, diena pavergtųjų!

Lietuviai darbininkai ir darbininkės! Eikite į gatves ir demonstruokite prieš alkį ir prieš imperialistinį karą! Švęskite savo kovos dieną. Stokite į kovotojų eiles. Kelkite balsą prieš priespaudą ir išnaudojimą. Paduokite ranką kitų tautų darbininkams!

Eikite į gegužinius masinius mitingus. Apleiskite rytoj stubas ir pastoges. Būkite kovos fronte. Rodykite darbininkų klasės vienybę ir galybę!

Garsiai tegul skamba darbo žmonių obalsiai:

Lai gyvuoja revoliucinis tarptautinis darbininkų klasės solidarumas!

Šalin Amerikos imperialistai, kurie ruošia naują imperialistinį karą!

Tegul gyvuoja revoliucinė masinė kova prieš imperialistinį karą!

Sustabdykite gabenimą amunicijos į Japoniją!

Kurkite revoliucinio bendro fronto kovos komitetus dirbtuvėse, fabrikuose ir kasyklose, tarpe bedarbių, tarpe dirbančiųjų miestų ir laukų!

Kovokite už bedarbių ir socialę apdraudą lėšomis valdžios ir bosų!

Reikalaukite paliuosavimo Scottsboro jaunuolių!

Reikalaukite paliuosavimo Tom Mooney ir visų politinių kalinių!

Ginkite Sovietų Sąjungą!

Ginkime Chinijos liaudį nuo tarptautinio imperializmo plėšikiško karo!

Ginkime Sovietų Chiniją!

Sudarykime gyvą, nepajudinamą apgynimo sieną aplinkui Sovietų Sąjungą, tą žemę pergalingo socializmo!

Ginkite save prieš imperialistinio karo masinę skerdynę!

Didžiojo New Yorko lietuviai darbininkai ir darbininkės! Rytoj, gegužės 1d., traukite į Union Square aikštę, 12 val. dieną! O iš ten kartu su tūkstančiais kitų proletarų maršuosime gatvėmis į Rutgers Square aikštę.

Policija ir buržuazinė spauda buvo paskelbus, kad neduos leidimo maršuoti gatvėmis. Bet darbininkai iškovojo teisę maršuoti. Policija tapo paklupdyta ir priversta nusileisti. Leidimas gautas ir demonstracija ivyks.

Kuriems galima ir paranku, 10 val. ryte susirinkite "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St. O iš čia grupėj trauksime į Union Square. Kuriem neparanku, važiuokite tiesiai į Union Square. Bet masiniai dalyvaukite demonstracijoj!

Vakare gi, gegužės 1 d., rytoj, bus masinis gegužinis susirinkimas. Įvyks Bronx Coliseume, East 177th St., Bronxe. Bus prakalbos, dainuos suvienyti visų tautų chorai.

EXTRA!

SHANGHAI. — Bal 29 d. laike japonų militarinės parodos kažin kas metė bombą ant platformos ir sužeidė penkis Japonijos militarinio štabo vadus. Buvo suareštuotas tulas amerikonas Hibbard, bet tapo paleistas.

MANAGUA, Nicaragua.—Amerikos jūrininkai ir valdžios kareiviai iš netyčia užpuolė Sandino sukilėlių kempę. Sakoma, kad buvo iki 250 kovotojų už šalies laisvę. Kai kurie spėjo pabėgti, bet daugelį jų amerikonai paskerdė. Tai dar kartą Amerikos imperialistai sutepė savo rankas krauju Nicaraguos žmonių.

Turkijos Diplomatai Sovietų Sąjungoje

MASKVA. — Bal. 28 d. čionai pribuvo grupė Turkijos diplomatų ir parlamento narių su premjeru Pasha priešakyje. Juos stotyj pasitiko draugai Molotovas, varde Sovietų valdžios, Litvinovas, užsienio reikalų komisaras, gener. Budenny nuo Raudonosios Armijos ir keletas kitų atstovų.

Turikijos premjeras Pasha prakalboje gyrė kūrybos darbą. Sakė: "Tai, ką mes jau matėme dviejuose didmiesčiuose (Odesoj ir Kijeve) davė mums supratimą apie tą gigantišką statybos darbą, kuris yra vedamas Sovietų Sąjungoje.

Mahanoy City, Pa.

Svarbus Skaitytojų Susirinkimas

"Laisvės" skaitytojų susirinkimas šaukiamas sekmadienį, gegužės 1 d., 2 val. po pietu. Petro Kučiausko name, 308 W. Centre St., Mahanov Citv. Pa. Draugai atsilankykite, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarti. Visus kviečia Komitetas.

Delei Gegužinės Šventės Dienraštis "Laisvė" Neišeis Pirmadienį, Gegužės 2 d.

Rytoj visi į gatves, į demonstracijas, į susirinkimus!

Tegul gyvuoja Gegužės Pirmoji—Tarptautinė Darbininkų Kovos Diena!

Tegul gyvuoja darbininkų soladarumas!

(Daugiau Pasaulinių žinių 5-tam puslapyj)

DVYLIKA TŪKSTANČIŲ FABRIKŲ SUMOBILIZUOTA GAMINIMUI AMUNIC.

Paskutiniuose Jungtinių Valstijų karo departmento patvarkymuose "Army Ordinance" randame sekamą svarbų pareiškimą:

"Mes šiuo tarpu turime specifiškų informacijų iš 12,000 *industrinių įmonių apie jų galią gaminti amuniciją. Dirbtuvių užveizdos padėjo mums surinkti šitas informacijas."*

Taikos laiku sumobilizuotos industrinės įmonės gaminimui amunicijos delei karo! Dvylika tūkstančių dirbtuvių ir fabrikų, kilus karui, bus paleista darban gaminti žudymo įrankius! Tas parodo, kaip atsargiai Amerikos imperialistai prisirengę prie karo.

Sekmingas Referendumas

BERLYN. — Oldenburg valstijos už seimo paleidimą paduota 125,365 balsai, o prieš tik 5,796. Referendumą sumanė Komunistų Partija. Vadinasi, seimas turės būt paleistas.

MAŽIAU ELEKTROS JĖGOS

NEW YORK. —Elektros jėgos gaminimas nuolatos eina žemyn. Per pereitą savaitę visoj Amerikoje pagaminta trimis milionais kilovatų mažiau.

Graftas ir Skandalas Socialistų Partijoj

RACINE. — Taip daug Socialistų Partija džiaugėsi, kuomet Racine tapo išrinktas majoru tulas Swaboda. Pasirodė, kad tas Swaboda yra didelis šmugelninkas ir apgavikas, kaip ir visi socialistų Partijos vadai. Del to skandalas kilo, kad net Swoboda tapo išmestas iš partijos. Taip pat kilo skandalas apie policijos komisionierių Sherman. Tai kitas buvo socialistų šulas šiame mieste.

NUSTIPO DIDELIS KRAUGERYS

PARYŽIUS. — Čionai mirė Jose F. Uriburu, buvęs Argentinos diktatorius ir pasižymėjęs kraugerys. Įsteigęs fašistinę diktatūrą, jisai nukankino ir nužudė daug komunistų ir šiaip revoliucinių darbininkų.

Parlamente Triukšmas

DUBLIN. — Bal. 28 d. Airijos parlamentas svarstė bilių, kuriame siūloma panaikinti prisiegą ištikimybės Anglijos karaliui. Republikonai smerkė tuos, kurie priešingi tam biliui. Taip įkaito parlamento nariai, jog puolė vieni ant kitų su kumščiais, vieni kitus išvadino išdavikais ir žmogžudžiais.

Spaustuvių Saviminkai Kapos Darbininkams Algas

NEW YORK. — Amerikos Laikraščių Leidėjų Susivienijimas savo konvencijoj nutarė nukapoti spaustuvių darbininkams algas nuo 20 iki 25 nuoš. Taip pat nutarė naikinti unijines sąlygas darbe.

LAISVE, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVE, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00	United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	08.00	Brooklyn, N. Y., six months	4.00
Foreign countries, per year	$8.00	Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	6.00	Canada and Brazil, six months	$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Į GATVES PIRMĄ GEGUŽĖS!

Šiandien Amerikoje, kaip ir kitose kapitalistinėse šalyse, kiekvienam kampe ir kampelyje neapsakoma daugybė iš darbo išmestų darbininkų skęsta skurde; milionai vyrų, moterų ir vaikų laipsniškai miršta badu. Ir ta menka pašalpa, kokia iki šiol buvo teikiama del tulo skaičiaus badaujančių bedarbių šeimynų, panaikinama. Tokia padėtis New Yorke, Philadelphijoj, Detroite, Chicagoj ir kituose miestuose ir miesteliuose.

Bedarbių eilės vis didinasi. Krizis didėja ir vis daugiau ir daugiau darbininkų išmetama iš darbo . Dar dirbantiesiems algos kapojamos.

Suviršum 12,000,000 darbininkų Amerikoj neturi darbo. Ir tie darbininkai kapitalistinės sistemos pasmerkti laipsniškai mirti badu. Kuomet darbininkas netenka darbo, jis netenka šaltinio gyvenimui.

Milionai darbininkų, kurie dirba dalį laiko, vos gali pusbadžiai pragyventi.

Kas bus? Ką daryti? Kaip gyventi? Kasdieną klausia savęs kiekvienas darbininkas, atsiduręs skurdo ir bado sąlygose.

Šalis skęsta turtuose. Visko pilna. Visko prigaminta, ir valdančioji klasė sako, kad visko perdaug prigaminta.

Ištikrųjų, ką darbininkų klasė turi daryti, kaip išeiti iš to skurdo, kaip išeiti iš to krizio?

Yra dvi išeitys iš krizio. Vienas yra kapitalistų kelias, kitas revoliucinis darbininkų kelias.

Kapitalistų klasė jieško išeities iš krizio atakomis ant darbininkų klasės. Ji nori išeiti iš krizio darbininkų klasės iškaščiu. Ji deda pastangas numažinti darbininkų gyvenimo normą iki žemiausio laipsnio. Ji kapoja algas, ilgina darbo valandas, įveda skubinimo sistemą. Išmestiems iš darbo darbininkams atsisako suteikti pragyvenimą; palieka juos maldauti almužnos kapitalistų labdaringose įstaigose.

Kitas valdančiosios klasės žingsnis išėjimui iš krizio, tai karas prieš darbininkų valdomą šalį, prieš Sovietų Sąjungą.

Imperialistai suokalbiauja, daro provokacijas prieš Sovietų Sąjungą. Jie planuoja surengti antrą pasaulinę skerdynę, dar baisesnę, negu kad buvo pereita, kad per darbininkų lavonus, per jūras darbininkų kraujo išeiti iš ekonominio krizio, kuris vis labiau ir labiau smaugia kapitalistinį pasaulį.

Revoliucinė darbininkų išeitis iš krizio, tai griežta kova prieš badą ir skurdą, kova už greitą pašalpą badaujantiems bedarbiams ir už įvedimą bedarbių ir socialės apdraudos darbdavių ir jų valdžios iškaščiu; kova prieš imperialistinį karą, kova už kapitalistinės bado ir skurdo sistemos panaikinimą ir įsteigimą darbininkų ir farmerių tvarkos.

Darbininkų klasei nėra kitokio kelio, kaip tik revoliucinis kelias, kurį nurodo Amerikos Komunistų Partija po vadovybe Komunistų Internacionalo.

Tik revoliuciniu keliu eidami darbininkai gali panaikinti bedarbę, badą ir skurdą.

Pirma Gegužės — viso pasaulio darbininkų kovos diena. Darbininkai ir darbininkės, visi į gatves tą dieną, į kovingas demonstracijas! Parodykime valdančiajai klasei, kad mes pasiryžę išeiti iš kapitalistinio krizio revoliuciniu keliu.

Demonstruokime prieš rengiamą imperialistinį karą!

Demonstruokime už tuojautinę pašalpą bedarbiams ir už bedarbių ir socialę apdraudą kapitalistų ir jų valdžios iškaščių!

Kovokime prieš Amerikos kapitalistų klasės skurdo, bado ir karo programą!

ĮDOMUMAI

Užmušėjo Paveikslas Pasiliko Akyse Užmuštojo

Wilmingtone, North Carolinoj, buvo užmuštas balandžio 10 d. tulas Richard Lacewell. Valdininkėlis O. T. Hargrove nutraukė didelę fotografiją užmuštojo akių. Akyse ant fotografijos gana aiškiai buvę matyti kito žmogaus paveikslukas. Tai buvo Tymano Grahamo paveikslukas. Areštuotas T. Grahamas prisipažino, kad jis užmušė R. Lacewellį, susipykęs su juom del merginos.

Svarbi Gyduolė iš Kiaulės Pilvo

Dabar daugelis pradės geriau manyti apie kiaulę. Pasirodo, kad ji žmogui naudinga ne tik mėsa ir šeriais. Kiaulės skilvio sultys yra geriausias vaistas sudrutinti žmogaus kraują.

Cincinnati Universitete tapo greitai pagydyti keli žmonės, sirgę mažakraujyste bei silpnakraujyste, įsmirkštus jiems į raumenis sulčių, paimtų iš kiaulės skilvio.

Nesenai Harvardo Universiteto daktarai-profesoriai surado, kad sultys, pagamintos iš gyvulių kepenų, arba jaknų, gydo žmogų nuo mažakraujystės. Bet kiaulės skrandžio sultys yra geriausias dabar tam vaistas iš visų.

Žvaigždžių Toli

Žvaigždės yra taip toli nuo žemės, kad veik negalima sau persistatyt, bet astronomai išskaitliuoja jų tolumą. Imkime kad ir žvaigždę, vadinamą Omikron Leonis. Daleiskime, šią sekundą pradeda eit iš tos žvaigždės spinduliai; tai praeis 118 metų, kol tie spinduliai pasidarys matomi ant žemės. O spindulys nulekia 186,000 amerikoniškų mylių per sekundą. Bet daleiskime, dabar šią sekundą užgestų ta žvaigždė; tai vis viena dar per 118 metų po jos užgesimui galėtų žmonės matyti jos šviesą.

T. I.

EKONOMINIS KRIZIS VIS EINA GILYN

Nežiūrint kiek prezidentas Hooveris ir kiti Wall-stryčio klapčiukai kalbėtų ir aiškintų, kad ekonominis krizis jau tuojaus baigsis, kad gerlaikis jau tik už kampo, kad tuojaus viskas ateis į normales vėžes ir vėl visi Amerikos piliečiai galės džiaugtis kapitalistine sistema, — vienok kuomet pažiūrime į tikrą dalykų stovį, tai pamatome visai ką kitą.

Kaip pati biznio statistika parodo, tai matome sekamus rezultatus: sausio mėn. gamyba siekė 62.8 nuoš.; vasario—62.6 nuoš., o kovo 61.7 nuoš. Per tris pirmuosius šių metų mėnesius gamyba nupuolė ant daugiau vieno nuošimčio. Geležies ir plieno industrija yra svarbiausia šioj šalyj, o tedirba tik ant 33 nuošimčių. Su pirma puse balandžio mėnesio automobilių gamyba vėl sumažėjo ant 7 nuoš. Ir taip nesulaikomai smunka žemyn Amerikos pramonė. Tukstančiai dirbtuvių stovi uždarytos, mašinos rūdyja ir genda, namai apleisti ir naikinami, o apie 12 milionų darbininkų negauna darbo. Milionai darbininkų ir jų šeimynų kenčia didžiausį skurdą. Teisybė, šiuo ekonominio krizio laiku nukenčia ir patys kapitalistai. Daugelis bankų ir mažesnių įmonių nubankrutuoja ir pačių didžiųjų trustų bei sindikatų kapitalas kiek nupuola, tačiaus pati sunkiausioji našta puola ant proletarų pečių. Kapitalistai bando išeiti iš ekonominio krizio, kapodami darbininkams algas, ilgindami darbo valandas bei įvesdami dar smarkesnę skubinimo sistemą visose industrijose.

Su pabaiga 1931 metų abelnai imant algos nukapota ant apie 40 nuošimčių, o per šiuos tris mėnesius šių metų jau vėl daugelyje industrijų algos nukapotą nuo 10 iki 18 nuošimčių. Šiomis dienomis paskelbta, kad plieno ir namų statymo darbininkams vėl bus numušta algos nuo 10 iki 30 nuošimčių. Bet šitas būdas kapitalizmą neišgelbės iš krizio, nes, jeigu darbininkai gauna mažiau algos, tai jie mažiau nuperka ir sau gyvenimo reikmenų. O juo mažiau pragyvenimui reikmenų išperkama, tuo daugiaus prekių susiverčia į sandėlius ir dar daugiau fabrikų ir dirbtuvių užsidarinėja. Šiandien jau nėra taip, kaip kad buvo pirmiau, kuomet didžiosios, industriniai išsivysčiusios, valstybės galėjo išvežti savo gaminius į kolonijas ir pusiau kolonijas. Dabar jau ir tose kolonijose pramonė išvystoma. Rinkos mažėja, o produktų kiekis didėja. Imperialistai tuo būdu pradeda daugiau rietis tarp savęs už pasaulio rinkas, kad išstumti iš ten savo konkurentus, kad pasilikus viešpačiais tų rinkų, kad surasti ten savo tavorams vietą.

Ir ve, tuo laiku, kai visas kapitalistinis pasaulis pergyvena didžiausį ekonominį krizį, kur apie 40 milionų darbininkų be darbo badauja ir kenčia baisiausį skurdą, Sovietų Sąjungoj ne tik kad nėra bedarbės, bet dar truksta darbininkų. Penkių Metų Planas sekmingai įvykdomas gyvenimam į keturis metus, o vietomis ir greičiau. Kasdien atidaromi vis nauji fabrikai, nauji gigantai, naujos elektros pajėgos gaminimo stotys, kultūros centrai, budavojami nauji miestai. Abelna gamyba nuo 1928 iki 1931 metų pakilo ant suviršum 90 nuošimčių. Tuo pat kartu kapitalistinėse šalyse gamyba nupuolė ant apie 50 nuošimčių. Jau didžiuma Sovietų Sąjungos darbininkų dirba tik po 7 valandas į dieną. Darbo sąlygos gerinama ir su kiekvienais metais darbininkų algos didinamos. Žodžius sakant, Sovietų Sąjungoje mes matome visai naują tvarką, visai naują pasaulį. Sovietų Sąjunga virto svarbiausiu akstinu revoliucinio judėjimo visam kapitalistiniam pasaulyje. To viso pasaulio imperialistai negali pakęsti; jie ruošia ginkluotą puolimą ant proletarinės tėvynės. Jie kėsinasi nušluoti nuo žemės paviršiaus tą didžiausį savo viešpatavimui pavojų. Be to, jie mato didelį rinkų atsidarymą, jeigu jiems pasisektų nuversti Sovietų valdžią ir sugrąžinti išnaudotojų viešpatavimą. Japonija jau dabar gabena desėtkus tukstančių savo armijos Mandžurijon, vis artyn Sovietų Sąjungos rubežių prisirengimui pulti darbininkų tėvynę iš rytų. Tuom pat sykiu Francija siunčia savo karinius ekspertus Lenkijon, kad sudaryti planus puolimui iš vakarų. Rumunijoj taip pat darbuojasi Francijos ir Lenkijos valdžių atstovai. Pats Pilsudskis tik nesenai sugrįžo iš Rumunijos, kur turėjo vakacijas savo "sveikatos" sustiprinimui.

Jungtinių Valstijų valdžios atstovai su tuom ir gi labai tampriai susirišę; jos atstovai labai tankiai apsilanko Anglijoj, Francijoj, Italijoj bei Vokietijoj, kur daromi slapti pasitarimai. Pagaliaus, patys Washingtono atstovai tik pora dienų atgal vėl paskelbė, kad Amerikos imperializmas linkui Sovietų Sąjungos savo seno nusistatymo nekeis, kaip pirmiaus, taip ir dabar jos tikslas visais būdais remt karą nuvertimui Sovietų Sąjungos. Jau dabar kas savaitė išeina laivai Japonijon, prikrauti amunicija ir kitais karo reikmenimis tolimesniam prisirengimui del karo. Net pati buržuazinė spauda pripažįsta, kad skubiai rengiamasi prie karo.

Tik viena spėka, kuri gali karą sulaikyti, tai darbininkų masės. Tik proletarų galingas kumštis gali imperialistus sulaikyti nuo puolimo Sovietų Sąjungos. Pirmoji Gegužės turi būt milžiniška darbo masių spėkų mobilizacija kovai prieš karą. Visos darbo unijos, šiaip darbininkiškų organizacijų ir neorganizuoti darbininkai bei vargingieji farmeriai turi stoti kovon po vadovyste Komunistų Partijos, kaip už tuojautinius reikalavimus, prieš badavimą, už bedarbiams apdraudą, už paliuosavimą visų politinių kalinių, už apgynimą Chinijos Sovietų valdžios ir Sovietų Sąjungos, taip ir už galutiną tikslą—nuvertimą kapitalistinės sistemos ir įsteigimą darbo žmonių valdžios—proletariato diktatūros.

J. W.

Studentės Nežinėlės

Mirė dvi jaunos studentės. Oklahomos Universitete, kada daktarai išėmė iš jų nepageidaujamą vaisių. Tai tik pora iš daugelio to universiteto studenčių, kurios pirmiau neteko gyvybės per tokią operaciją. Studentės, o nežinojo paprastų apsisaugojimo būdų nuo neštumo. Tai pasekmė įstatymų, kurie uždraudžia gydytojams teisėtai duot patarimus žmonėms apie lyties dalykus. Šie gi įstatymai yra žymia dalim išleisti pagal religininkų supratimą. Bet turintieji pinigų visuomet gali gaut daktarų patarimų ir nurodymų delei gimdymo kontrolės. Tie buržujiniai įstatymai paprastai paliečia tik biednuosius.

Kapitalistų Atakos ir Darbininkų Atsispyrimas

Kad kapitalizmo krizis eina dar gilyn, matome ne tik iš daugėjančio bedarbių skaičiaus, bet ir iš didėjančių bankrutavimų.

Prie ilgos eilės pirmesnių bankrutavimų, dabar Insull'is nubankrutavo savo trijų bilionų dolerių trustą su jo elektros, gazo, anglies pramonėmis ir bankais, nušluodamas ten įdėtus sutaupymus šimtų tūkstančių darbininkų ir smulkiosios buržuazijos. Braška jau ir drūčiausi šulai kapitalistinės sistemos.

Besistengdami išgelbėt šią išnaudojimo "tvarką" ir savo pelnus, kapitalistai su kaskart smarkesniu įnirtimu kapoja darbininkams uždarbius. Jungtinių Valstijų Plieno Korporacija per dvidešimt mėnesių dabar jau trečią sykį nukirto (15 nuoš.) darbo mokesnį dviem tūkstančiam savo vergų; už dirbamą laiką mainieriai gal nei pusės negauna tiek, kaip treji metai atgal; o panašus algų kapojimas siaučia visose pramonėse. Smulkiųjų ir vidutinių farmerių ūkiai desėtkais tūkstančių yra leidžiami ant licitacijos už negalėjimą išsimokėti valdžiai mokesčių.

Nuolatiniai uždarbių kapojimai, be atlaidos sunkinama paskubos sistema, darbinė priespauda ir nebegalėjimas iš gaunamų algų pragyventi privertė darbininkus pasipriešinti didelėmis karžygiškais streikais, kaip kad Pennsylvanijos, Ohio, West Virginijos, Kentucky ir Illinojaus mainierių; Lawrence'o, Rhode Islando, Allentowno ir New Jersey audėjų, įvairių miestų siuvėjų, statybos darbininkų, laivakrovių ir kt. Tatai ir neleido fabrikantams pilnai įvykinti savo skurlupišką programą, nežiūrint, kad jiems padėjo Darbo Federacijos vadai, kaip nuolatiniai streiklaužiai.

Bedarbių frontė kova pasireiškė alkanųjų žygiais į Washingtoną, į valstijų sostines, tragiškąja Detroito bedarbių eiseną į Fordo įmonę Dearborne, masinėmis demonstracijomis, kovomis prieš bedarbių mėtymus iš pastogių ir t.t. Bedarbių spėkos sudrūtėjo ir eiliniais nariai iš virš šimto Darbo Federacijos lokalų, kurie prieš savo vadų valią stoja į kampaniją už bedarbių apdraudos įstatymo įvedimą.

Į tąsias kovas dar pirmą kartą Amerikoje taip plačiai įsitraukė negrų darbininkų minios, ir susidarė stiprus baltųjų ir negrų darbininkų frontas prieš juodaspalvių tiesioginius ir teismiškus lynčiavimus. Ir tiktai per šį baltųjų ir negrų masinį augantį solidarumą liko kapitalistai priversti atidėti nužudymą septynių Scottsboro negrų berniukų nuo gegužės 13 d. iki birželio 24 d. delei apeliacijos į Jugtinių Valstijų augščiausią teismą.

Revoliucinio prabudimo didelius ženklus Amerikos darbininkai parodė ir savo kovingomis demonstracijomis prieš Amerikos ir Japonijos imperializmą, už Sovietų Sąjungos ir Chinijos Sovietų apgynimą.

Bet šioj Pirmojoj Gegužės tenka mums prisiminti ir darbininkų klasės karžygių aukas, kaipo vaisių kapitalizmo krizio ir reakcijos. Nušautas drg. Harry Simms, Kentucky mainierių vadas; nudėtas Ohio mainierys Wm. Kimble; nukauti keturi dalyviai Detroito-Dearborno beduonių eisenos; pašauta bei kitaip subudeliuota eilė darbininkų ir darbininkių, dalyvavusių demonstracijose prieš Japonijos ir Amerikos imperializmą Chicagoje, Washingtone ir kt. Daugelis kovingesnių ateivių darbininkų suareštuota deportavimui iš Jungtinių Valstijų į fašistines šalis. Visa tai daryta ir daroma ne tik abelnam darbininkų judėjimo nuslopinimui laike krizio, bet ir tuo tikslu, kad suterorizuoti darbininkų klasę ir taip ją primygti, idant ji nedrįstų priešintis Amerikos ruošiamam karui prieš Sovietų Sąjungą.

Visuose gi tuose veiksmuose prieš darbininkus tiesioginiai bei netiesioginiai tarnauja kapitalistams Amerikos D. Federacijos ir "socialistų" vadai ir oportunistai lovestoniečiai.

Prieš visas suvienytas buržuazijos ir jos agentų spėkas belieka tik eilinių, organizuotų ir neorganizuotų darbininkų spėka su jos revoliuciniu vadu—Komunistų Partija.

Visa ši klasinė bedarbių ir dirbančiųjų pajėga tad ir turi susitelkti Pirmosios Gegužės demonstracijose.

T. E.

Stebėtina Atmintis

Londonietis Herman Heidegger galėjo pasakyti iš atminties visus parašus ant iškabų ir langų abiejose pusėse gatvės per 10 blokų, tiktai sykį išviso pereidamas bile 10 blokų. La Croze galėdavo pakartot po dvyliką eilių dvylikoje jam visai nežinomų kalbų, kuomet tik vieną sykį kas garsiai jam perskaitydavo tas eiles.

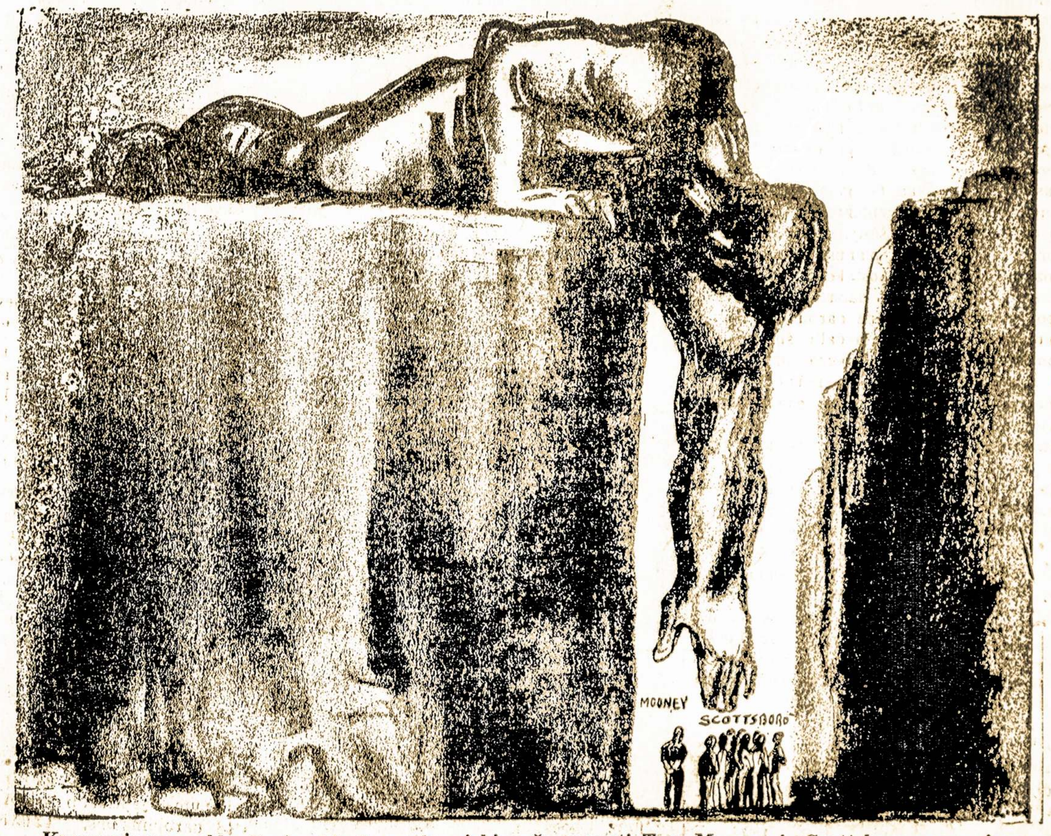

Kraugeringos valdančiosios klasės ranka siekia užs maugti Tom Mooney ir Scottsboro negrų jaunuolių gyvastį. Tik darbininkų klasė gali juos išgelbėti.

Amerikos Lietuvių Proletarų Meno Sąjungos Suvažiavimas

Visiems A.L.P.M.S. Vienetams ir Nariams

Amerikos Lietuvių Proletarų Meno Sąjungos suvažiavimas įvyks birželio 30 dieną, Clevelande, Ohio, bendrai su Lietuvių Darbininkų Susivienijimo suvažiavimu. Dabar, draugai, ruoškimės mūsų suvažiavimui.

Kad geriau ir mažiau išlaidų pasidarius, tai reikia pataikyti, kad delegatai galėtų dalyvauti abiejuose suvažiavimuose. Kur gyvuoja mūsų chorai ,arba teatro kuopelės, tai galima pasitarti ir rinkti delegatus bendrai.

Kiekvienas A.L.P.M.S. vienetas, choras arba teatro kuopa, gali rinkti po vieną delegatą ir paskiaus po vieną dalegatą nuo kiekvienos dešimties narių. Tad, draugai ir draugės, pradėkime jau ruoštis prie mūsų suvažiavimo. Šaukite susirinkimus, rinkite delegatus ir duokite gerų sumanymų mūsų meno plėtimui .

Šitas suvažiavimas įvyksta laiku, kuomet kapitalizmas randasi tokiame krizije. Senos sistemos ratai stoja sukęsi, krizis reiškiasi ne tik prámonėje, bet ir kultūrinėj kuryboj. Matom krizio žymių inteligentijoj ir rašytojuose, kurie pradeda jausti kapitalizmo smukimą. Vienas-kitas jų eina prie darbininkų judėjimo arčiau. Gi tuo pačiu laiku mūsų eilės ir nauji, tikresni proletariniai menininkai ir rašytojai gimsta ir kyla.

Todel šiose apystovose kultūrinis darbas yra dar svarbesnis. Proletarinis menas ne tik pas lietuvius darbininkus, bet ir tarpe visų Amerikos darbininkų pradeda vaidinti svarbią rolę klasių kovoj. Mūsų menas turi rasti pamatą klasių kovoj, darbo masėse. Menas darbininkams turi būt suprantamas ir mėgiamas. Pati darbininkų klasė turi auklėti artistus ir menininkus,—taip sakė Leninas. Todel šiuo laiku mūsų suvažiavimas yra labai svarbus. Taip pat labai svarbu, kad kiekvienas delegatas atvažiuotų į mūsų suvažiavimą su gerais sumanymais ,gera kritika ir tinkamomis išvadomis. Rinkite delegatus ir dalyvaukite visi. Lai kiekvienas vienetas būna suvažiavime atstovaujamas.

ALPMS. Centro Biuras,
V. Bovinas, Sekretorius.

Sovietų Sąjungos Artistai Rengias Prie 15-tų Sukaktuvių

Visos Sovietų Sąjungos artistiškas talentas yra mobilizuojamas padarymui sekamos šventės, kaipo dalyko, parodymui milžiniškos kūrybos. Poetai, rašytojai, kompozitoriai, architektai, piešėjai ir kiti artistai yra šaukiami prie tuojautinio darbo. Įvairūs skyriai, paskyrė dovanas už geriausius meno kūrinius —atatinkančią vaizduotę sekmingos proletarinės revoliucijos.

Komisariatas, meno sektoriaus, išleido manifestą, adresuotą į rašėjus, kompozitorius, ragindami imtis darbo pagaminimui veikalų del teatrų orkestrų, kad šios įstaigos turėtų geresnės medžiagos vaidinimui.

Sovietų Sąjungos artistai lapkričio mėnesį turės tarptautinę audienciją. Sovietų Sąjungos proletariatas užkvietęs iš viso pasaulio įvairias darbininkiškas delegacijas dalyvauti sekmingos revoliucijos sukaktuvėse.

Jau dabar daugelis rašėjų ir muzikos kompozitorių pranešė savo planus. Talentuotas kompozitorius Dimitrį Šostakovič, tiktai 24 metų, kurio kūriniai jau dabar žinomi visoj Europoj, paskelbė, jog jisai darbuojasi pagaminimui labai geros penkių dalių simfonijos. Simfonijai pagrindas bus poema, užvardinta "Nuo Karolio Markso Linkui mūsų Dienų." Libretą rašo tam veikalui jaunas poetas Nikolai Aseijev.

Šostakovič taip pat gamina trijų aktų komišką operą.

Kita nepaprasta muzikališka kompozicija, žadama šiai iškilmei, tai A. Davidenko. Jisai gamina simfoniją trijose dalyse. Šis veikalas bus užvardintas "Raudonoji Aikštė". Kiekviena dalis perstatys parodas, demonstracijas ir masinius mitingus.

Rašėjai irgi neatsilieka savo darbuose. A. Afinogenievas, autorius šių metų populiariškos knygos "Baimė," prižada pagaminti veikalą, pralenkianti visus kūrinius penkiolikos metų darbo.

Net buržuaziniai korespondentai pripažįsta, jog parašymas nepaprastų veikalų Sovietų Sąjungoj, tai nėra naujiena. Reikalavimai dirbančiųjų masių, tai geriausia inspiracija tiems artistams.

D. K-tis.

Pirmoji Gegužės

Mes, galingi darbo žmonės,
Tik vieningai prisirengkim
Ir Pirmą Gegužės dieną
Su kovingu ūpu švęskim.

Meskim kūjus, irklus, vairus,
Į gatves visi, kaip vienas;
Demonstruokim ir dainuokim,
Reikalaukim darbo, duonos!

Protestuokime prieš karą,—
Baisią rankpelnių skerdynę;
Nes rengias imperialistai
Pult Darbininkų Tėvynę.

Tegul dreba turčių klasė,
Jos supuvę pamatai.
Mes, vieningos darbo masės,
Kelkim vėliavas augštai!

Mūsų vėliavos raudonos—
Ženklas kovos ir kančių;
Skelbkim senai tvarkai galą—
Gana tų skriaudų karčių.

Nieko amžino juk nėra
Vieną syk kovą laimėsim,
Tuo kart Pirmąją Gegužės,
Kaip draugai Sovietuos švęsim.

Rl. Svyrūnėlis.

17-4-32.

I-mosios Gegužės Rytą

Daužau šaligatvių takus,
Cemento plytomis išklotus,
Ir žengiu per rūkus miglotus.
Gegužės rytas toks ramus...

Žengiu pirmyn—žvalgaus;
Aplinkui klaiki tyluma
Ir širdį gelia vienuma—
Gatvėse nematyt žmogaus.

Norėtųs rankpelnį nors vieną
Sutikt, apglobus, pabučiuoti,
Paspausti ranką, šnekučiuoti—
Pasveikint su Gegužės diena.

Bet dar ankstu. Gatvėse tyla.
Vos tik bujoja rausvos zaros,
Kurios kaskart šviesesnės daros,
Ir sklaido jau naktinę bylą.

Štai parko medžiai išrikiuoti
Viršūnėmis tarp bokštų švyto:
Iš ten, pakilus saulei ryto,
Minios vergų stos demonstruoti.

Ir pasuku į tuos medžius.
Dar blokų keletą pralenkiu;
Garsiau, dar, akmenis sutrenkiu,
Blaškydamas nakties sapnus.

Gegužės rytas toks ramus...
Bet šičia lauksiu devynių—
Ir tų išalkusių minių,
Ką demonstruoti čia pribus.

Palanta.

Darbininke

Ar žinai kas tu esi?
Jei žinai, tai atsakyk.
Ir supratęs visas klaidas
Stengkis jas visas atitaisyk.

Dirbk, nelauk, kad už peties
Kitas tav' darban trauktų.
Pats turi save liuosuot
Iš nelaisvės ir skriaudų.

Vieną valandą suvėlint—
Visą amžių tau reikštų!
Nors ir trokštum vėliau darbo,
Bet jėgų jam netektų.

Laisvas tiktai toks žmogus,
Kuris nori laisvu būt;
Ar kovodamas už laisvę
Priverstas yr vietoj žūt...

Kuris bijo, ar dvejoja,
Visuomet toks pralaimės;
Tik drąsūs pergalėj stoja,
Jiems tik laisvė sužibės....

Spjauk ant tos trupinių saujos;
Vistiek alkanas liksi.
Nes del jų tu visam amžiui
Savo laisvės neteksi...

Ar žinai kas tu esi?!
Klausimą sau pastatyk
Ir atsakęs savo klaidas
Greitai stengkis ištaisyk.

Palanta.

2-III-32.

Daugiau Domės Bepradedantiems Dalyvauti Proletarinėj Literatūroj

V. K. Varnėnas.

Kaikurie Amerikos draugai mano, kad Amerikoj nėra sąlygų vystytis proletarinei lietuvių literatūrai, nes, esą, iš Amerikos lietuvių darbininkų maža kas žino kiek geriau lietuvių kalbą, tuo labiau literatūrinę. Dauguma gi mėginančių rašyti neturį jokio platesnio išsilavinimo, tankiai—savamoksliai. Bet šiandie juk partija ir revoliucinė darbininkų spauda kaip tik užidomauta ir savo darbo centre stato tampresnių ryšių su darbininkų masėmis užmezgimą, sudarymą darbininkų korespondentų, vaizdelių rašytojų kadrų, netgi kvalifikuotų literatūrinių darbininkų iš eilinių darbininkų-aktyvistų tarpo iškėlimą.

Tos nuomonės neteisingumą liūdija ir tas skaitlingas skaičius draugų, mėginančių rašyti eiles, vaizdelius, netgi ilgesnes apysakas Amerikos darbininkiškoj spaudoj ("Laisvėj," "Vilnyj", "Darb. Balse"), kaip tai: Proletaras, Jonyla, St. Butkus, A. Biras, Vargo Vaikas, Vargo Sunus, (poezijoj), Rumboniškis (prozoj) ir visa eilė kitų. Tiesa, šių autorių raštai daugumoj silpni, neapdirbti, tankiai ideologiniai neišlaikyti. Bet iš antros pusės šie, tankiai nauji vardai, nors ir silpnais savo forma raštais, neretai ineša darbininkiškos, revoliucinės dvasios į tą viešpataujančią lig šiol bespalvę poeziją (dalinai ir prozą), kuri vyrauja ypatingai pas Buolio Sūnų ir eilę kitų rašiusių ir retkarčiais dabar pasirodančių komunistinėj spaudoj draugų.

Vertėtų kiek plačiau apsistoti ties šia jų kuryba. Čia neliesim prózos smulkesnių ir stambesnių dalykų,—apie tai kitą kart.

Kiek didesnis susirišimas su darbininkų kova jaučiamas Jonylos, Proletaro, kai kuriose Vargo Sunaus eilėse. Tiesa, abstrakčių "visagalių idėjų" neribotumas, kažkokios "laimės" ir "laisvės" ieškotojai—keliauninkai, verkiantis vėjas ir pan.,—ir jiems nesvetimi.

Nors šaudysit draugus mūsų,
Varysit už sienų storų,
Bet mes nenusigąstam jūsų
Pragaru šėlstančių audrų.
Idėjos neuždarysit,
Nepalaidosit nei kapuos
Nei pančiuos nesurakinsit,—
Kas gi idėjas suareštuos?

Jonyla: "Idejos nesuareštuosit"
"Laisvė" 26-9-31 m.)

Kitose savo eilėse ("Bedarbiai miškuose", "Laisvė" 3-10--31) Jonyla aprašo miške bedarbių "sumestines sienas" ir rustų vėją, kuris "budeles bedarbių griauja." Jei pirmose eilėse mes nematom ryšio tų "neįveikiamų idejų" su darbininkų klesos kova, nenurodoma, kad jos išplaukia iš darbininkų klesos interesų, jog jas pagimdė kovojantis proletariatas, —tai antrose, vaizduojant bedarbių padėtį miškuose, daroma jie kažkokiais miškiniais gyvunais, kur tik apnuogintas bedarbis ir gamta šėlsta. Yra ir kiek labiau vykusių Jonylos eilių (pav. "Vienas Būdas Prieš Kiaules," "Laisvė" No. 252, 1931 m.).

Kiek labiau susiję savo turiniu su revoliucine kova Proletaro eilės ("Nesitraukie Nuo Kovos"—"L," No 55, 1931 m.; "Nekuriems Draugams" — "Vilnis," No 289, 1931 m.), nors savo forma ir gan silpnokos.

Nesitraukie nuo ugnies,
Nuo karštosios kibirkšties,
Skleisk žarijom visą šalį,
Teapšviečia vargo dalį.

("L," No 57).

Jis netik ragina nesitraukt nuo kovos, bet kartu nurodo, kad toj kovoj "mes laimėsim savo dalį," kad

"Ryt poryt—visviena
Mes sulauksim laisvės dieną:
Kada skurdžiai
Šiandie būk niekam neverti,
Ims Sovietų valdžią tverti.

Tiesa, ir šios eilės tur trūkumų kaip formos, taip ir turinio atžvilgiu; vienok vyraujantis motyvas pas jį—tai kova.

Retkarčiais pasirodo "Laisvėj" Panemunietis—reikia pasakyti, vienas iš stipresnių savo satyra iš ligšiol rašančių.

Butkus, Strazdas ir Pruseika,
Oi kaip "narsūs," kaip jie veikia!
Visur laksto, bėginėja,
Kaip veršiukai zilinėja.
— — — — — —
Iš Maskvos žmogaus jie baidos
Jųjų giesmei naujos gaidos:
Gieda Prusas ir Strazdelis—
Reikia sukti sau lizdelis.

Maža kuo teišsiskiria iš mėginančių pradėti rašyti ir A. Byras. Pas pradedančius tankiai eilių centre stovi ne jų turinys, ne dailės forma, o išviršinis rimo ir ritmo suderinimas, skambių žodžių parinkimas. Šis silpnumas jaučiasi ir pas A. Byrą (pav., "SS RS darbininkams," "Laisvė," No 127, 1931 m.). Kiek geresnės jo eilės—"Bedarbis" ("Laisvė" 16.V.31 m.), kur vaizduojama dribsantis "šilkų pataluos" buržujus ir turtus jam sukrovę darbininkai, išmesti gatvėn; vienok, jie matydami išnaudojimą dar nesiruošia kovon.

Visiškai nevykę ir svetimos Asmiko eilės "Laisvė, laisvė," ("Laisvė" No 127, 1931 m.) kur dievinama laisvė, kuri kviečiama "atskrist į mano uostą," "Įsėsk į širdies sostą," "tegu vuošia šypsena varguolį skausmo ir kovos dienelėj." Nevykę ir Fėjos eilės "Kur dingote, poetai?" ("Vilnis" No 294, 1931 m.), kur poetai vadinami "skraiduoliai laisvi," raginama "lyrų balsus" "skambint varguolių ausiai'' ir tt. Vertėtų dar pora žodžių paminėti Vargo Juzio "poeziją," kuris randasi pilnoj trečiafrontininkų "bernų'' įtakoj. Pas jį—

"Pro langą matos frakuotas bernas,
Traukia vyną gerkle pilna.
— — — — — — — —
Viduj plokštelė čarlstonų sukas,
Ant stalo putoja vynai,
Ant grindų raitos mergos kinkos,
Tarnaudamos klusniai aistrai."

Štai Vargo Juzio idealizuojamas objektas! Vargo Juzis ne tik šitose eilėse parodo savo miesčionišką, smulkiaiburžuazinį veidą,—negeresnės ir visos kitos jo eilės (pav. "Ad perpetuum memoriam," "Laisvė" 4.10. 30).

Čia neliečiu Buolio Sunaus ir St. Butkaus poezijos—apie tai jau anksčiau atskirai kalbėjom. Neliečiu ir Seno Vinco, kuris savo "kuryba" niekada nestovėjo proletarinės litaratūros eilėse ir dabar randasi kontrrevoliucinių renegatų galerijoj.

Iš to, kas augščiau pasakyta, matyt, kad ir Amerikos lietuvių tarpe yra dirva vystytis ir augti revoliucinei ir net proletarinei literatūrai—reikia tik mokėt vadovaut jai, padėt jai vystytis.

"Priekalas."

Klasinė Šventė

Mes šaltąją žiemą
Išvargę, iškentę,
Šiandieną sulaukėm
Klasinę mūs šventę,—
Mašinų bildėjims šiandieną nutils,
O darbo karžygiai gatve pasipils.

Šiandieną kai saulė,
Augštai pasikopus,
Bučiuos mūsų žemę,
Bučiuos mūsų lopus,—
Energiją teiks ji del darbo klesos,
Ir tars ir sakys mums: "tik imkit drąsos."

Mumis ji padrąsins,
Palieps ji mums tartis,
Pasakant, jog mūsų
Gyvenims apkartęs
Galėtų būt naujas, malonus, smagus,—
"Tevaldo pasaulį tik darbo žmogus."

Klasinė mūs šventė—
Ne poilsiui laikas,
Ne tytėmis džiaugtis,
Kaip džiaugiasi vaikas,—
Gegužio Pirma—tai žvelgimas jėgos,
Kaip stiprūs mes esam tęsimui kovos.

Beteisis likimas
Ir badas kasdienis
Klasinę mūs jėgą
Skubotai suvienys,—
Gegužio Pirmoj te drąsa pražydės,
Ir kovą pradėtą laimėjims lydės!

Buolio Sūnus.

1932.

Pakelėje

Vėjas dūko pakelėje,
Staugė, rėkė, kaip šuva;
Ten bedarbiai, mat, gulėjo—
Jis lyg pyko, kam jie čia.

Visą naktį kova buvo—
Šiaurys vėjas nugalėjo.
Taip bedarbiai ten pražuvo
Nuo šiaurinio, šalčio, vėjo.

Skaistus rytas pagailėjo
Tų bedarbių negyvų;
Vertė šalną ašarėlėm,
Krėtė rasa nuo šakų.

Tają naktį, kai jie žuvo,
Turčiai linksmai važinėjo;
Šiem nešaltas vėjas buvo—
Jie bedarbių neregėjo.

Net nebūtų jiem dejonės,
Jei po vieną išmirtų
Visas vergų milionas
Ar šalčiu arba badu.

Tik kai minios alkanųjų
Miestų gatves užblokuoja,
Jie tada pabūgsta jųjų,—
Ir baimingai sudejuoja.

Jonyba.

14-III-32.

A.L.P.M.S. REIKALAI

Šią savaitę ir vėl mūsų iždas šiek tiek padidėjo. Toronto Bangos Choras prisiutė už veikalus visą penkinę. Ten draugams labai sunku verstis, bet jie veikia. Veikiausia jie yra pripratę veikti sunkesnėse sąlygose. Mes, amerikiečiai, turime imti pamokų iš draugų torontiečių.

Bet negalime nusiskųsti ir savo jėgomis. Draugė Norkiutė tik vakar prisiuntė net $10.-00. Na ,šiuo laiku 10 dol., tai jau labai daug reiškia.

Dar vis gaunam aukų ir nuo mūs broliškų or. Drg. Strižauskas prisiuntė labai trumpą laiškutį, kuriame jisai sako: "Prisiunčiu čekį ant 2 dol., tai auka nuo A.LD.L.D. kuopos." Ačiu 28 kuopai. Lauksime daugiau.

Kur mūsų draugių darbininkių moterų kuopos? Jos visuomet buvo labai duosnios. Taip pat reikia pasakyti, kad moterys apie meną ir gi labai gerai nusimano, tai jau galima spręsti, kad ir iš jų parėdalų. Tad joms reikalinga daugiau susidomėti ir proletarinio meno reikalais.

Iš A.L.D.L.D. 9 Apskričio taipgi jau gavome $2.50 aukų. Jei to Apskričio ir kuopos dar pridėtų po tiek arba daugiau, tai susidarytų gana geroka suma pinigų.

Montrealiečiams

Draugai montrealiečiai meno srityje dar nežinome, kaip toli stovi. Mes gerai žinome, kad tenai yra keletas gerų ir gabių draugų, kurie gerai gali naudoti plunksną. Jie parašo politinių raštų.

Na, bet mes norime daugiau iš jūs, draugai. Jūs galite padėti mūsų meno kūryboj. Duokite vaizdelių, eilių, satyros, jumoro. Lavinkitės savo talentus ir gabumus.

Mes matome, kad daug mums padeda veikimas draugų Toronte, kuomet tenai susikūrė Proletarinių Rašytojų Ratelis. Tiesa, be gerų norų ir energijos, negali gelbėti nei rašytojų grupės. Bet sudėjus tą viską į daiktą, tai gera parama draugams, kurie nori lavintis. Bile dalykėlį gerai išdiskusavus, apkalbėjus tarpe kelių draugų, visuomet bus geresnės pasekmės. Pasitaiko, kad kartais draugai mažai lavinęsi toj srityj, o tankiai pastebi daug gerų dalykų.

Gi antra medalio pusė, tai gera proga lavintis tiems draugams, kurie mažiau prasilavinę rašyboj, politikoj ir ideologijoj. Čia reikia draugams vieni kitiems padėti. Tankiai pasitaiko, kad draugas turi gerą technikinį prasilavinimą rašyboje, o kitas draugas čia mažiau prasilavinęs, bet ideologiniai gali būti gerai prasilavinęs ir gabus.

Tad tokiose grupėse galima naudoti visos mintys kolektyviai. Visi draugai vienas kitam privalo padėti, reikia vienas kitą kritikuoti, bet, žinoma, tai nereikia kritikuoti tik todel, kad norima "kritikuoti." Kritika turi būti konstruktyvė.

Be to, prie proletarinių rašytojų būtinai reikia pritraukti ir korespondentus. Mūsų korespondentai vaidina labai svarbią rolę, bet jie gali vaidinti dar svarbesnę, jei jie lavinsis. Čia reikalinga lavintis, kaip aprašyti patį dalyką, kalbamą klausimą, įvykį, tai viena pusė. Kitas dalykas, tai technikinė dalis, rašyba, taisyklės. Toki rašytojų rateliai labai daug gali padėti mūsų korespondentams.

Tad tokios Proletarinių Rašytojų Ratelius reikalinga tver-

(Tąsa 4-tam pusl.)

JACK CONROY — VAIZDELIS

JIS YRA TUKSTANČIAI

"O-, nors kartą nuvaryk tą surūgusią išvaizdą nuo savo veido," sakė Ed. Marsh savo merginai. "Atrodai lyg perkandus rūgštų obuolį, arba čiulpusi perrūgusį agurką. Ten nebus jokio pavojaus, jokio sumišimo. Tie visi sumišimai nors kartą turi užsibaigti. Pažvelgk laukan! Saulė vis dar darbą turi, o vakar mačiau Cirkus Parke strazdą, tokį didelį kaip pats gyvenimas. Oras kvepia pavasariu, ir aš einu laižybų, kad medžiai tuoj sulapuos, jeigu dar taip toliau bus. Vakar pas Premier Motors man pranešė, kad ateičiau darban ryt, ir pats senis sakė, per laikraščius, kad jis viską savo aukoja, kad tik sugrąžinus gerbūvį. Tikėk man, jeigu jie atiduoda visą savo turtą, kas nors turi pasidaryti. Aš ten būsiu anksti ryte, ir darbas jau kaip mano."

"Aš girdžiu, kad sargai nuvaro kas rytą vyrus nuo Premier Motors," Olga sakė. "Ir kaip kada juos muša".

"Jeigu jie nepradeda ką tokio, jų nemuša. Rytoj, šiuo laiku, aš jau būsiu dirbančiu vyru."

Ji nieko neatsakė: vyras turi darbą gauti. Kada Ed atsisveikino, ant gatvės kampų vaikai žaidė, o oras buvo malonus ir gaivinantis. Bet apiplyšę vyrai betiksliai slankiojo gatvėmis, ir atrodė lyg koks amaras būtų apsupęs miestą.

Puikūs automobiliai slinko po senovei, o krautuvių langai švietė, lyg ta prostitutė, kuri pakelia savo sijoną, kad pritrauktų nerangų kupčių pagelba blizgančio pančiakraiščio. Prie misijos durų stovėjo ilgos, išsidrėkusios eilės, lyg sužeistos gyvatės. Rūstūs darbininkai slankiojo gatvėmis, lyg ką pametę, su maža vilčia atradimo. Dirbtuvių langai buvo apnešti dūlkėmis, nuliūdę ir tušti, kaip negyvos akys.

(Bus daugiau)

MENO SKYRIAUS DALIS

Nėra Darbo...

Nėra darbo, nėra duonos
Vargsta darbininkai ;
Dirbtų, rodos, net už pilvą,
Be algos, už dyką.

Nėra buto, nėra centų
Nėr' jokios pastogės,
Baigias apavas ant kojų,
Čiauži, lyg kad rogės.

Taip, jau ir sausos duonos
Tankiai neužtenka;
Kelnės kiauros, kelnės baigias
Ir sermėga menka.

Mes gyvename, kaip jautis,
Kuris aria dirvas,
Arba asilas durnelis—
Kur varo, ten pirmas.

Daugelis taip aimanuoja,
Kas darbo neranda,
Kas neturi ko pavalgyt,
Kam nuplyšus skranda.

Iki naudą nešėm ponam,
Tol buvom naudingi;
Prekių pertekliui iškilus,
Jau nereikalingi.

Duonos kepyklose pilna,
O mes kentėm badą
Ir tą brudą MacDonaldą
Laikėm už mūs vadą.

Bet ir Anglijos bedarbiai
Pradeda suprasti,
Kad tiktai su komunistais
Išeitį gal rasti.

Ima maistą, ima rūbus ,
Ima, kam ko trūksta,
O ta "darbininkų" valdžia
Prieš bedarbius dūksta.

Ir visur buržujų valdžios
Mūsų neapkenčia;
Joms nesvarbu, kad mūs broliai
Miršta, skurdą kenčia.

Tik Sovietų darbininkai
Pilną laisvę turi
Ir su komunizmo vilčia
Ateityn jie žiūri .

Jie jau pradeda užmiršti,
Kas yr' badas, šaltis,
Ir jų pavyzdis mus ragin'
Didį kardą kaltis.

Ei! Greičiau, tad gi į talką,
Broliai darbininkai!
Apvalysime mes žemę,
Tapsim šeimininkai.

Komunistinėj šeimynoj
Bus tad visko pilna,
Ir nei buožės nei klebonai
Nebekirps mūs vilną.

Tuomet nebebus skriaudėjų,
Bus vien darbo žmonės,
Išnyks badas ir bedarbė—
Nėra abejonės.

Bedarbis.

Pavasaris ir Darbininkas

Pavasaris aušta... greit gėlės žydės...
Pavasario rūbais žemę išpuoš:
Ir augmens ir medžiai atgimti pradės,
Nauja gyvybė atgimus gyvuos.
Bet ką? Suvargęs darbininke,
Geležį karšta lankstysi;
Kas gražu, kaip gėlės žydi lauke,
Darbininke, to viso namatysi.
Tau plienas, kūjis, priekalas,
Ratų užimas—daina nuobodi;
Kad tik sukrautum gana kapitalo
Tam, kam jėgą tu savo parduodi.
Lauke milionai tavo draugų,
Pavasaris nesaldina širdį,
Pas juos ten kova už duonos kąsnelį!
Nors turčius visai to negirdi.
Bet nenusimink, ateis ta diena,
Užviešpataus gyvenimas naujas.
Žinokime, jog per kovą tik vieną
Sutrempsim išnaudotojų gaujas!

St. Butkus.

1932 m.

Pilvūzo Daina

Augštas mano yra stonas,
Mano pilvas kaip arbūzas.
Dangaus viešpats, žemės ponas;
O buržujų garsus tūzas.
O cha, o cha cha
Kaip arbūzas-garsus tūzas.
Kur tik einu, gelės žydi,
Skaisčios damos žingsnius lydi.
Būtų puikus man dalykas,
Kad ne driskius bolševikas.
O ja, o ja ja,
Kliudo bizniškus dalykus.
Kada gėlės puošia kelią,
Vergai puola man po kojų;
Bolševikas kupron gelia,
Rūkais temdo man rytojų.
Tpfiu, a, sarmata,
Traukia vergus iš po kojų.
Nors aš tūzas, kaip arbūzas,
Ant šios žemės turiu rojų.
Bet tas driskius bolševikas
Daro didelį pavojų...
Ū ū, ū, ū, ū...
Nebejaučiu savo kojų.
(Solo)

Palanta.

Bemoksliai

Mes ne mokslo vyrai,
Mokyklos nematę;
Alkis, skurdas mus mokino,
Mes vargti pripratę.
Rašyti nemokam
Švelniųjų žodelių,
Nes skriaudų purvynėj
Braidom iki kelių.
Vien tiktai teisybę
Norim pasakyti,
Apie vargą, badą
Eiles parašyti.
Darbo klasės priešai,
Todel, keikia pyksta,
Kad juos numaskuoti
Mums ir taip pavyksta.
Spauda darbininkų—
Pulsas mūs gyvybės;
Leninizmo mokslas—
Svarstyklė teisybės.
Nors esam bemoksliai,
Nefilozofuojam:-
Jausmą, mintį reiškiam,
Dirbam ir kovojam.
Per kovą nuveiksim
Mes kliūtį kiekvieną.
Kominternas rodo
Mums rytojaus dieną.

Rl. Svyrūnėlis.

26-III-32.

A.L.P.M.S. Reikalai

(Tąsa iš 3-čio)

ti visur, kur tik yra draugų burelis. Rašytojų rateliai turi greitai tvertis ir kituose Amerikos miestuose. Pavyzdžiui galima priminti net Eastono draugus. Jie dar oficialiai nepasiskelbė save, kad jie turi rašytojų ratelį, bet praktikoj, tai jau praktikuoja. Jie rašo kolektyviai. Tankiai rašo keli draugi atskirai, paskiaus, suėję, apkalba, pataiso, ir tankiausia vienas draugas, kuris geriausia žino rašybą, pertaiso, perrašo. Tai labai geras darbas ir didelė parama darbininkų laikraščiui.

Tad, daugiau tokių mūsų rašytojų ratelių ir grupių.

V. Bovinas,
Sekretorius.

Dainos-Muzika

Proletarų Meno Koncertas Montelloje

A.L.P.M.S. Antras Apskrityts rengia vieną iš smagiausių ir įdomiausių koncertų Mass. apielinkėje, gegužės 8 d., 1932 m., Lietuvių Tautiško Namo svetainėje, kampas North Main ir Vine Sts., Montello, Mass. Koncertas prasidės lygiai šeštą valandą vakare.

Dalyvaus pagarsėjęs Merginų Oktetas iš Brooklyn, N. Y. Geriausi talentai iš Mass. dainuos bendrai, būtent: Lawrence, Haverhill, Worcester, Norwood, Stoughton, Montello, ir South Boston chorai, susidedanti iš 250 balsų. Bus suvaidinta "Raudonoji Daina," versta iš ukrainų kalbos—"Bandūra." Dalyvaus vyrų duetas ir smuikininkas iš Lawrence, Mass., So. Bostono choro pagarsėjęs merginų kvartetas, Montellos vyrų ir merginų grupės, Worcesterio merginų oktetas ir Montello orkestra, sutaisyta A. Vasario ir A. Potsiaus.

Draugės ir draugai, Mass. ir apielinkės darbininkai, nepraleiskite šio antro metinio Proletarų Meno Apskričio koncerto. Jūs esate girdėję chorus dainuojant piknikuose, bet labai retai pasitaiko išgirsti visus chorus dainuojant bendrai. "Raudona Daina" (25 pusl.), išleista Proletarų Meno Sąjungos, yra viena iš puikiausių darbininkiškų dainų, kuri akstina proletaro dainininko širdį, ir kuri sukels kiekvieno klausytojo jausmus. Dalyvaukit visi ir išgirskit savo darbininkiškus chorus ir dainininkus. Tuo pačiu sykiu paremsite Proletarų Meną, kuris eina sykiu su darbininkų klase ir padeda žengti pirmyn, žadinant darbininkų klasinę sąmonę.

Taipgi įvyks šokiai subatos vakare, gegužės 7 d., Montelloje su moderniškais ir lietuviškais šokiais prie muzikos Bert Orris ir jo Musical Reviewers.

A.L.P.M.S. II Apskr. Org.
D. Vaitelis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Balandžio 8-tą d. čia mirė Jonas Lukšis. Velionis paliko nuliūdime moterį, tris poduk., ras, brolį ir du pusbrolius. Taip pat jisai paliko ir savo dėdę, kuris gyvena Shenandoahryj.

Velionis Lukšis buvo laisvas darbininkas ir skaitė "Laisvę." Jisai remdavo darbininkų judėjimą.

Velionis gavo ligą mainose. Paskiaus, kuomet užbaigęs darbą ėjo namo, tai reikėjo apie valandą laiko laukti keltuvo. Matomai, čia velionis peršalo ir gavo plaučių uždegimą. Pasirgęs 8-nias dienas ir mirė.

Ligoninėj velioniui norėta įkalbėti patepimai ir išpažintis, taip pat pašaukta du atbulkalnieriai. Vienok, velionis juos nuvijo ir nesidavė, kad ir silpnas būdamas mulkinti.

Velionis paeina iš Lietuvos, Vilkaviškio valsčiaus. Mirė dar tik 43 metų amžiaus. Palaidotas 14-tą balandžio.

Davatkos kalba, kad joms labai gaila, kad velionis nesileido save išnaudoti kunigams. Mat, kunigai ir davatkos labai tankiai ligoniams, kuomet jie jau netenka sąmonės, įgrūda savo blynelį, o paskiaus kalba, kad ligonis grįžta prie "dievo."

M. S.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

EXTRA PRANEŠIMAS!

CLEVELAND, Ohio.—L.D.S. 55 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 4 d. gegužės, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 920 E. 79th St., kaip 7:30 val. "sharp." Visi nariai-narės būtinai dalyvaukite. Bus balsavimas Centro Valdybos. Taipgi darbas mūsų kuopai, prigelbstint kitoms, tai surengimas būsimo L.D.S. seimo. Suregistravimas delegatams nakvynių, laike seimo ir kiti darbai.

Taigi, atsilankydami susirinkiman, užsidėkime pareigą atsivesti po naują narį į mūsų organizacija. Chicagos L.D.S. 58 kp. gavo trumpu laiku 100 naujų narių. Mes clevelandiečiai turime progos tą patį padaryti. Imkimės darbo—kiekvienas narys gaukime po vieną narį.

L. D. S. 55 Kp. Sekr. M-ka.

BAYONNE, N. J.

L. A. U. Kliubas rengia šokius įvyks subatoje, 30 balandžio, prof. Gurskio svetainėje, 197 Ave. E ir kampas 19th St. Vietiniai ir iš apielinkės skaitlingai dalyvaukite šiame vakarėlyje.

HAMTRAMCK, MICH.

L.D.S.A. 130-tos kuopos susirinkimas įvyks ketverge, 5 d. gegužės, 6:30 val. vakare, 3014 Yoemans St. Draugės, visos būkite susirinkime, nes turime svarbių reikalų aptartmui ir reikės išrinkti delegatę į "Vilnies" suvažiavimą.

Sekr. N. Palevičienė.
(103-104)

CLIFFSIDE, N. J.

Pirmos Gegužės apvaikščiojimas įvyks subatoje, 30 balandžio, Bednarik's Hall, 201—25th St. Guttenberg, N. J. Įžanga 35c. Bus puiki muzikalė programa, prakalbos ir kiti įvairumai. Po programai šokiai tęsis iki vėlumai prie geros muzikos. Pradžia 7-ta val. vakare.

Kviečia visus Rengėjai.

WILKES-BARRE, PA.

Subatoje, 30 d. balandžio, 8-tą val. vakare, Crystal Ballroom, E. Market ir Sherman Sts. įvyks apvaikščiojimas tarptautinės darbininkų kovų dienos. Bus prakalbos ir įdomi programa. Skaitlingai dalyvaukite!

WORCESTER, MASS.

Gegužės 1-mą bus laikyta prakalbos prie miesto rotušės, kaip 2:30 val. po piet; bus paminėjimas darbininkų dienos, o vakare bus prakalbos, Lietuvių Svetainėj, 29 Endicott St., 7:30 val. Tad visi darbininkai ateikite į šias prakalbas pasiklausykite gerų kalbėtojų, prie to bus ir muzikalė programa.

A. S.

CLEVELAND, O.

Cleveland, Ohio, Liet. Komfrakcijos Lavinimosi Mokykla prasidės 4 d. gegužės. Norintieji ja lankyt, užsiregistruokite pas d. D. Petrauską, taip kad žinotume skaičių lankytojų. Kiekvieno -nos susipratusios darbininko ir darbininkės yra būtiniausia pareiga stengtis lankyti šią mokyklą įsigijimui nors pradinio žinojimo komunistinių principų ir jo pagrindų.

L. K. Fr.
(102-103)

PHILADELPHIA, PA.

Liet. Darb. Sus. Am. 11-tos kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, 2-rą d. gegužės, 995 N. 5th St. Prasidės 8-tą val. vakare. Būtinai visos draugės dalyvaukite, nes esti svarbių klausimų aptarimui.

Valdyba.
(102-103)

EASTON, PA.

Darbininkai, visi dalyvaukime apvaikščiojime mūsų šventės, Pirmą Dieną Gegužės, nedėlioje, 1 d. gegužės, kaip 2 val. po pietų, Bendro Fronto Komitetas rengia labai svarbų masinį susirinkimą, Easton Baking Co. svetainėje, 34 N. 7th St. Lietuviai darbininkai ir darbinnkės, dalyvaukite, nes bus geri kalbėtojai ir programa. Daug naujo išgirsite ir tinkamai apvaikščiosite mūsų kovos dieną—Pirmą Gegužės. Įžanga visiems veltui.

Kviečia **Bendro Fronto Komitetas.**
(102-103)

MINERSVILLE, PA.

L.D.S.A. 36 kuopa rengia puikų balių, kuris įvyks 30 d. balandžio, Darbininkų Svetainėje, prasidės 8-tą val. vakare. Šokiams gries Žeikų orkestra lietuviškus ir angliškus šokius. Vietinius ir iš apielinkės kviečiame skaitlingai atsilankyti ir praleist linksmai laiką. Įžanga 15c

Kviečia Rengimo Komisija.
(102-103)

BAYONNE, N. J.

Apvaikščiokime Pirmą Gegužės! Dvejos prakalbos. Rengia J. V. Komunistų Partijos vietinė sekcija. 30 d. balandžio, 7-tą val. vakare ant gatvės W. 23rd St., cor. Ave. C, kitos prakalbos atsibus nedėlioje, 1 d. gegužės, 2-rą val. dieną, Polish Home Hall, 35-37 E. 23rd St. Visi darbininkai, dalyvaukite šiose prakalbose.
(102-103)

NEW HAVEN, CONN.

Drg. R. Mizara kalbės New Havene gegužės 1, 1932, 4-tą val. po piet, Lietuvių svetainėje, 243 Front St., New Haven, Conn. Kviečiame visos apielinkės lietuvius dalyvauti.

J. Didjunas.
(102-103)

JERSEY CITY, N. J.

Suvienyto Fronto rengiama gegužinė demonstracija įvyks 1 d. gegužės, 8-tą val. vakare, Fraternity Hall, 256-58 Central Ave., Jersey City, N. J. Draugai darbininkai, visi dalyvaukite demonstracijoje, parodykite galingą tarptautinį proletariato solidarumą ir pasiryžimą kovai už pasiliuosavimą iš alginės vergijos. Bus įvairi programa, susidės iš muzikos, dalnų ir prakalbų. Kviečia

Suvienyto Fronto Komitetas.
(102-103)

HARTFORD, CONN.

Subatoje, 30 balandžio, Lyric Svetainėje, kampas Park ir Broad Sts., 8-tą val. vakare, Komunistų Partijos vienetas rengia draugišką vakarėlį. Visi lietuviai darbininkai, skaitykite sau už pareigą dalyvauti šiame parengime. Šokiams gries gera orkestra. Užkviečia visus **Komitetas.**
(102-103)

BRIDGEPORT, CONN.

Pirmos Gegužės demonstracijos bus 2:30 val. dieną, Washington Parke. Tat vietiniai ir iš visos apielinkės lietuviai darbininkai dalyvaukite savo kovų dienos demonstracijoje. Protestuokite prieš kapitalistų ruošiamą karą ant Sovietų Sąjungos. eRikalaukime palluosuoti politinius kalinius! Reikalaukime paliuosuoti 9 Scottsboro jaunuolius! Reikalaukime apdraudos bedarbiams!

A. M.
(102-103)

"Dabar aš turiu stiprius, sveikus nervus"

"Mano nervai buvo silpni ir teikdavo man didelių skausmų," rašo p. K. Savicka, Milwaukee, Wis. "Aš gydžiausi per keturis metus ir negavau pagelbos iki nepradėjau imti Nuga-Tone. Dabar aš turiu stiprius, sveikus nervus. Aš tiesiu savo apetitą. Aš miegu gerai ir esu pilnas gyvumo. Kiekvienas turėtų imti Nuga-Tone."

Per 45 metus Nuga-Tone buvo geriausias draugas silpnų, liguistų žmonių. Jis greitai sustabdo skausmus, suteiks jums gerą sveikatą ir padaro jus stiprų ir gyvą. Būtinai imkite Nuga-Tone. Jis yra pardavinėjamas aptiekininku. Jeigu aptiekininkas neturi jo, nupraszykite jį užsakyti iš savo urminiko. Reikalaukite Nuga-Tone. Joki kiti vaistai negali būti tiek geri.

Dr. Jonas Repšys
278 Harvard St.,
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. Porter 3789
OFISO VALANDOS:
Nuo 7-9 val. vakare.
Nuo 2-4 po pietų ir
Nedėliomis: 10-12 val. ryte.
Tel. Porter 3789

Reumatiški Skausmai
Muskuluose ir sąnariuose yra umai palengvinami su linimentu
PAIN-EXPELLER

Philadelphia
ROUND TRIP 3.75
HOURLY EXPRESS SERVICE — One Way 2.00

BALTIMORE	$4.00
BOSTON	3.00
WASHINGTON	4.75
RICHMOND	7.50
PITTSBURGH	8.00
DETROIT	13.50
CHICAGO	17.00
ALBANY and TROY	4.00
ROUND TRIP	5.00

KAINOS ROUND TRIPSŲ
Labai Smarkiai Nuzemintos
NEVIN BUS DEPOT
111 W. 31st St., CHickering 4-1600

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ RADIO VALANDA
Rengiama Dubrow-Philco
Pradedant nuo Lapkričio 22, 1931
KIEKVIENĄ SEPTINTADIENĮ
nuo 4 val. iki 4:30 po pietų
Iš Stoties WRAX, 1020 Kilocycles
Duoda L. DUBROW & SONS, Inc.
420-422 South Street — Philadelphia, Pa.
Telefonuokit, Lombard 1146
Norėdami išmėginti PHILCO RADIO namuose.

„Gerą DUONA valgyt reikalingiausia kiekvienam. Kas nori but sveiku ir stipriu, tai valgykit SCHOLES BAKING, Keptuves DUONA. Mūsų miltai geri, duona visuomet sviežia vežam į štorus ir stubas, visoj aplinkei Brooklyno ir New Yorko. Siunčiam per pačtą ir į kitus miestus. V. LUKOŠEVIČIA, Savininkas.

SCHOLES BAKING, INC.
PURE RYE BREAD, ROLLS & CAKES
10 SCHOLES STREET
BROOKLYN, N. Y. — Phone STAGG 9645

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

Visų Mūsų Skaitytojų ir Platintojų Domei!
Išėjo iš spaudos naujos knygutės:
Žemės Ūkio Persitvarkymas Sovietų Sąjungoj
Lavinimosi rateliams. Kaina: Lietuvoje—10 cnt., Amerikoje—3 cnt., S.S.R.S.—5 kap.
Ką Komunistų Partija Padarys, Kada Lietuvoj Bus Sovietų Valdžia
Parašė Z. ANGARIETIS
Kaina: Liet.—10cnt. Amerikoj—3cnt., S.S.R.S.—5 kp.
Šias knygutes galima gauti
"BALSO REDAKCIJOJ,
M. Laborius,
Tilsit, Pr., Memelst. 26, Germany

Gegužinio Maršavimo Tvarka

Pirmosios Gegužės paroda padalinama į 14 skyrių. Kiekviena organizacija maršuos tokioj eilėj, kaip žemiau nurodyta, ir to reikia griežtai laikytis.

1 Skyrius.—Darbininkų Ex-Kareivių Lyga ir Airių Darbininkų Kliubas.

2 Skyrius.—Bedarbių Taryba.

3 Skyrius.—Darbo Unijų Vienybės Taryba, Jūrinių Darbininkų Industrinė Unija, Metalo Darbininkų Industrinė Lyga, Transporto ir Gležkelių Darbininkų Lyga: statybos darbininkai: dailydės, Amerikos Darbo Federacijos lokalai, federaciniai tepliotojų lokalai ir opozicinės A. D. Federacijos grupės; Industrinė Statėjų Lyga, "Alteration" Maliavotojų Unija.

4 Skyrius. — Kailiasiuviai, sukniasiuviai, mezgėjai, skrybelninkės, I. L. G. W. Unijos kairysis sparnas, kepurninkų ir skrybelninkų opozicija, Amalgameitų Kriaučių Unijos eiliniai nariai, baltinių siuvėjos, šliaprokų siuvėjai.

5 Skyrius.—Kafeterijų, restoranų, viešbučių darbininkai, mėsinyčių tarnautojai, žuvininkai, kaip amalgameitai, taip neorganizuoti; Am. D. Federacijos kepėjai.

6 Skyrius.—Čeverykų Darbininkų Industrinė Unija, dailių odos dirbinių grupė iš A. D. Federacijos, Raštinių Darbininkų Unija, Darbo Unijų Vienybės Lygos maliavotojai, Amalgamation Party, Popieros Darbininkų Industrinė Unija, skalbėjai, valytojai, dažytojai, Medikalių Darbininkų Lyga.

7 Skyrius.—Namų Prižiūrėjimo Darbininkų Unija, brangių metalų darbininkai, barzdaskučiai ir plaukų taisytojai, fotografai, švietimo Darbininkų Lyga, profesionalai darbininkai; įvairios mišrios grupės.

8 Skyrius. — Tarptautinis Darbininkų Ordenas.

9 Skyrius.—Lyga Kovai už Negrų Teises, Finų Darbininkų Federacija, skandinavai darbininkai, estonai darbininkai.

10 Skyrius.—Priešimperialistinė Lyga, chinų darbininkų organizacijos, Japonų Darbininkų Kliubas, ispanų ir lotynų Amerikos darbininkų organizacijos, italai ir armėnai darbininkai.

11 Skyrius.—Pionieriai, vaikų mokyklos ir kt.

12 Skyrius. — Moterų Tarybos, Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas, Darbininkų Tarptautinė Pagelba, Sovietų Sąjungos Draugai, rusai, ukrainai, lenkai.

13 Skyrius. — Lietuviai, vengrai, jugoslavai, čechoslavai, vokiečiai, Workers School, Darbininkų Kultūrinė Federacija, Esperanto Darbininkų Sąjunga.

14 Skyrius.—Graikų darbininkų organizacijos—jaunuolių sekcija (visos jaunimo organizacijos, visi kitų organizacijų jaunuoliai nariai).

Visos organizacijos turi išmaršuoti sulig kaleinos, kaip kad viršuj išdėstyta. Kiekviena organizacija, kiek tik galima, privalo laikytis savo būryj.

Po parodai ir Rudgers Sq. mitingui, visos organizacijos privalo važiuot į Bronx Coliseum, East 177th St., kur Komunistų Partija rengia specialę Gegužinę programą. Drg. Wm. Z. Fosteris bus išviso vienas kalbėtojas.

DETROIT, MICH.

Iš Aido Choro Mėnesinio Susirinkimo

Balandžio 24 d. Aido Choras laikė mėnesinį susirinkimą. Iš po choro praktikų susirinkimas buvo skaitlingas nariais. Padiskusuota choro veikimas ir išsireikšta, kad choras daro dainavime didelių šlubavimų. Bet tai yra pačių choristų kaltė, permažai yra kreipiama atydos choriečių ne tik į lavinimosi pamokas, bet ir į užkvietimus chorui dalyvaut masinėse prakalbose. Kada reikia chorui dainuoti, tai tik dalis choristų atsilanko, o kiti nekreipia atydos, lyg tai būtų svetimas daiktas, yra net nuširėta, kad kurie neatsilanko laike prakalbų, visgi veidmainiauja. Negali būti jokių pasiteisinimų, kad laiko nėra. Antra, net patys tokie nariai ant užkvietimų organizacijų laiškais, patys pirmutiniai duoda sumanymus, bet nepasirodo. Tas ir daro silpną choro dainavimą.

Susirinkime pavyzdys buvo imamas iš rengiamų prakalbų, kurias rengė L.D.S.A. 17 kp., kalbėjo d. M. Undžienė. Choras, apart Internacionalo, kitas dainas silpnokai sudainavo. Tai jau nepateisinama taip daryti. Susirinkime nutarta su aštriomis pastabomis vengti daugiaus tokių klaidų. Kaip laike pamokų taip ir visur, kur choras turi eiti ir imti dalyvumą, turi nariai daugiau kreipti atydos. Jei dar iš choriečių nebus galima išvengti, tai chorvedis padarys tiems nariams pastabą, kad visai nebus pageidaujami į chorą. Niekas neišeina, susirinkime išsireikšta ir paties chorvedžio, kad sąraše yra daug narių, o jie neima dalyvumą. Patys nariai susirinkime kaltinasi save. Pažiūrėsime, ar jie laikysis savo nutarimų dabar, ar vengs tokių klaidų, kurias darė pirmiaus? Ištikrųjų nemalonūs tokie apsireiškimai. Iš šalies žiūrint publikai ir patiems choriečiams, kurie įdomauja, rūpinasi, kad choras gyvai atsižymėtų darbininkiškame veikime, vienbalsiai likosi priimta ir valdybos balandžio 13 d. posėdžio nutarimai chorvedžio klausime.

Pagirtinas dalykas tai jaunuolės B. Karaliūtės išdavimas raporto iš priešfašistinės konferencijos tarptautiško veikimo. Ji plačiai išaiškino konferencijos svarbą, kuri atsibuvo 17 d. balandžio. Davė plačius nurodymus, kaip yra prisirengta prie apvaikščiojimo pirmos dienos gegužės. Raportas likosi priimtas su dideliu entuziazmu. Apkalbėta svarbus klausimas, tai "Vilnies" šėrininkų suvažiavimas. Įgaliota choro valdyba pasiųsti pasveikinimą ir iš choro sukelti aukų $5.00. Choro valdybos nariai tą turi atlikti šiomis dienomis.

Pramogų komisijos narė d. L. Liutviniūtė raportavo, kad Aido Choro naudai jau yra rengiamas piknikas, kuris atsibus 15 d. gegužės, Beachnut Darže. Bene tik bus pirmutinis piknikas šiame pavasariniame sezone. Susirinkime visapusiškai apkalbėta, kad Aido Choras gyvai pasirodytų rengiamose Lietuvių Frakcijos Kompartijos prakalbose, trečiadienį, 4 d. gegužės, Lietuvių svetainėj, 25-tos ir Vernor Highway, kuriose kalbės d. A. Bimba iš Brooklyn, N. Y. Apart Aido Choro ir taip dar dalyvaus vietiniai solistai: d. L. Liutviniūtė, K. Karpus ir kiti. Reikia daugiau atydos kreipti ne tik dailės mylėtojams choristams, bet ir šiaip visiems Detroito ir jo priemiesčio lietuviams darbininkams. Tai bus gyvos prakalbos, geros ir dailės žvilgsniu.

Šiame krizio momente yra svarbu veikti darbininkams. Kitus sumanymus ir choro reikalus, kas buvo svarstoma, paliksiu šį kartą į šalį. Tik noriu priminti, kad dar Aido Choras yra užsibriežęs nemažai nuveikti dailės darbuose, o tai galima padaryti kreipiant daugiau domės į dailės darbus ir laikantis vienybėje, einant bendrai su darbininkiškomis organizacijomis, žiūrint į veikimą realiais nuveiktais darbais.

Aido Choro Korespondentas.

HAVERHILL, MASS.

Edvardas Jurgis Kasparavičius, šešių metų amžiaus, sūnus Juozo ir Marės Kasparavičių, gyvenančių Clyesdale Ave., mirė nuo mažakraujystės, bal. 7 d., 1932 m., Massachusetts General ligonbutyje, Boston, Mass.

Tėvas ir motina dėjo didžiausias savo pastangas, kad tiktai mylimą sūnelį nuo žiaurios mirties išgelbėjus, vienok niekas negelbėjo. Mylimas Edvardukas, išsirgęs virš šešių mėnesių, mirė. Paliko tėvą, motiną, du broliukus — Juozą ir Vytautą ir seselę—Anielkutę, didžiausiame nuliūdime. 9 d. balandžio Edvarduką palydėjo devynios mašinos su palydovais į Haverhillo lietuvių kapus, Bradford, Mass., kur mažytis ir buvo palaidotas laisvai, be bažnytinių prietarų. Lai tau, Edvarduk, būna lengva ši juoda vargo ir ašarų žemelė.

Draugai Kasparavičiai taria visiems širdingai ačiu už gėles ir už dalyvavimą laidotuvėse mylimo sūnelio.

J. V.

PHILADELPIA, PA.

Visi Darbininkai Į Demonstraciją Pirmą Dieną Gegužės

Jau buvo rašyta, kad Philadelphijos darbininkai ir organizacijos energingai ruošiasi dalyvauti demonstracijoj balandžio 30 dieną, 12 val. Darbininkai susirinks dviejose miesto dalyse ir iš ten demonstruos prie City Hall. Šiaurinės dalies darbininkai, susirinkite ant 13-tos ir Thompson gatvės; pietinės dalies ant 4 ir Federal gatvės. Kitaip sakant, kuriems artimiausia vieta iš minėtų vietų, tai ten ir eikite.

Miesto valdonai, išnaudotojų tarnai pasiryžę neleisti darbininkams demonstruoti gatvėmis. Bet organizacijos ir unijos užvertė protestų rezoliucijomis, reikalaudamos, kad būtų leista demonstruoti gatvėmis. Kapitalistų bernai išsigandę darbininkų balso maino toną savo kalbos; jau sako, kad leis demonstruoti, bet tik neleis prie miesto plazos. Darbininkų organizacijos ir unijos pareiškė: ar jūs leisite, ar ne, mes demonstruosime!

Veik per visą savaitę kapitalistiniai didlapiai užpildyti visokia agitacija prieš raudonuosius komunistus. Ne tik per spaudą, bet ir radio šaukia piliečius kovoti prieš "raudonąjį pavojų." Bet daugelis darbininkų jau netiki kapitalistiniams melams. Jie ruošiasi dalyvauti skaitlingiausiai demonstracijoj. Šios demonstracijos yra tikslas pareikšti protestą prieš išnaudotojus, prieš algų kapojimą, prieš atėmimą pašalpos bedarbiams, prieš imperialistinį karą. Philadelphijos darbininkai pareikš, kad mes nenorime imperialistinio karo, mes reikalaujame darbo arba duonos. Mes reikalaujame bedarbiams apdraudos. Mes reikalaujame paliuosuoti Tom Mooney, Scottsboro jaunuolius ir William Brown.

Balandžio 26 dieną kapitalistinė spauda liejo krokodiliaus ašaras, kad visas Phila. miestas likosi nupentuotas, šaligatviai, sienos, langai, šaukiant darbininkus demonstruoti balandžio 30 dieną, 12 val. ir Pirmą Dieną Gegužės, dalyvauti Market Arena, 56th St. ir Market gatvės, susirinkime, kaip 2 val. po pietų. Į šią svetainę telpa 10,000. Aišku, kad ji bus užpildyta darbininkais.

Lietuviai darbininkai iš visų miesto dalių ir apielinkių, dalyvaukite balandžio 30 dieną ir Pirmą Gegužės nurodytose vietose. Mes turime pareikšti protestą prieš badą, ir prieš imperialistinį karą, kurį kapitalistai rengia.

Gegužės Pirma, yra darbininkų kovos diena prieš išnaudotojus, tad dalyvaukite visi ir visos.

M. Žald.

Šį Vakarą Visi Dalyvaukite su Sietyniečiais

NEWARK, N. J. — Nėra nė kalbos, kad daugelis brooklyniečių ir kitų apielinkių draugų dalyvaus Newarke, Sietyno vaidinamoj operetėj "Alkis." Vaidinimas įvyks lygiai 7:30 šį vakarą, 180 New York Ave., Lietuvių Svetainėj, Newark, N. J.

Teko dalyvauti pamokose sietyniečių vieną vakarą. Na, ir galima pasakyti, kad tikrai operetiškai dainuoja ir vaidina sietyniečiai "Alkį." Draugė Šalinaitė sušilusi veikia, kad kuo geriausia viskas išeitų. Reikia pasakyti, kad darbas nebus veltui. Galima jau buvo matyti, kaip darbininkai kūjais kala geležį, kaip jie vargsta prie sunkiaus darbo.

Pas darbininkus kyla įvairių minčių. Kiti kalba, kad mašinos juos išnaudoja, bet paskiaus atsiranda ir susipratusių darbininkų, kurie išveda darbininkus į pergalingą kovą.

Visi dalykai, kurie reikalinga scenai, labai gerai ir rūpestingai priruošta. Yra tinkamos šviesos ir mašinų ūžimai, kurie sudarys tikrą fabriko vaizdą.

Labai geri tipai parinkti teisėjų rolėse. Tad veikalas gerai prirengtas nuo pradžios iki pabaigai. Visa apielinkė turi dalyvauti šiame sietyniečių suruoštame vaidinime. Ypatingai kuomet vaidinimas yra proletarinis ir tinkamas mūsų scenai. Kiekvienas darbininkas turi matyti, kaip galima scenoj parodyti darbininkų kovas. Be to, skaitlingas atsilankymas duos daugiau energijos darbininkų chorui, kuris lavinasi ir veikia sykiu su visais darbininkais. Tad padėkime Sietynui bent savo prijautimu kurti naują mūsų meną.

Svečias.

VIETINĖS ŽINIOS

Darbo Unijų Vienybės Karnivalas ir Balius Šiandien Vakare

Lietuviai darbininkai yra pratę lankytis tiktai į savo parengimus ir pramogėles, o subatvakariais ir nedėldieniais dar į judamuosius paveikslus. Darbininkiškus tarptautinius parengimus jie paprastai užmiršta. Bet negalima užmiršt karnivalo ir baliaus, kurį šį vakarą ruošia Darbo Unijų Vienybės taryba, New Star Casino svetainėje, 107th St. ir Park Ave., New Yorke.

Sukniasiuvių šapų delegatų taryba ir kitos kovingos darbo organizacijos net per savo mitingus nutarė dalyvaut su visais nariais toje pramogoje, Pirmosios Gegužės išvakarėje. Nuo jų neturi atsilikti ir lietuviai darbininkai.

Privažiavimas lengvas — I. R.T. požeminio gelžkelio Lexington bei East Side traukiniais.

Patys važiuokite ir kitus mobilizuokite į tą parengimą revoliucinių darbo unijų, kurios yra vienatinės šiais laikais, kurios veda darbininkų kovą prieš uždarbių kapojimus ir sąlygų pagerinimą.

Pusės Miliono Dolerių Graftas Miesto Valdžioj

NEW YORK. — Seabury'o tyrinėjamoj komisijoj iškilo viršun majoro Walkerio valdžios suktybės su Brooklyno Equitable busų kompanija. Dalykas štai kame. 1927 metais kelios busų kompanijos norėjo gaut leidimą varyt biznį Brooklyne. Viena kompanija davė tokį pasiūlymą: kiek bus daugiau pelno virš 8 procentų, tai visą tą liekamą pelną pusiau pasidalinsime su miestu. O kita, Equitable kompanija davė miestui tik tris procentus išviso; ir Walkerio valdžia suteikė leidimą Equitable kompanijai.

Equitable kompanija mokėjo po tūkstantį dolerių per mėnesį senatoriui Hastingsui už "patarnavimus," tarp miesto valdžios ir kompanijos. Per Hastingsą Džimio Walkerio demokratai gavo dideles sumas pinigų iš tos kompanijos delei savo rinkimų vajaus; tuo būdu, kaip dabar apskaitoma, majorui Walkeriui su jo sėbrais politikieriais bus tekę pusė miliono dolerių iš Equitable busų kompanijos. Kad tą meklerystę paslėpt, tai miesto valdybos vadai permainę ir tūlus protokolų užrašus City Hall.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

NEWARK, N. J.

VIEN TIK VYRAM

Neapsakomai Svarbios Prakalbos

—apie—

LYTINĮ GYVENIMĄ IR LYTIES ETIKĄ

Rengia Vietinė A.L.D.L.D. Kuopa

PENKTADIENĮ

6-tą Dieną, Gegužės-May, 1932

KUBIO SVETAINĖJE

79 JACKSON ST., NEWARK, N. J.

Pradžia 7:30 Valandą Vakare

Kalbės Dr. J. J. KAŠKIAUČIUS

Plačiai aiškins Lytinio gyvenimo esmę ir jo intaką į žmogaus sveikatą ir laimę. Tokių prakalbų dar niekad Newarke nebuvo! Ateikit visi vyrai urmu! Išgirskite ir pasimokinkite tokių dalykų, kurie jums jau nuo senai neduoda ramybės! Akla nežinystė, prietarai, dievašninkiškumas ir nuduota mandrybė neduoda jums bent kiek arčiau ir nuodugniau pažinti save, suprasti lyties gyvenimo slėpinynus. Kiek susigraužimų, kiek kančių, kiek tragedijų įvyksta šeimyniniame gyvenime, vis lyties srityje! Kiek sulaužytų, nekoneveiktų gyvenimų del nesupratimo šito viso vyraujančio gamtos instinkto, del nemokėjimo jo atatinkamai vartoti!

Tokių žinių jums skaudžiai reikia, o gauti jų nėra kur. Džiaugsitės atėję ir išgirdę nuogos teisybės aktus.

Po prakalbai D-ras Kaškiaučius atsakinės į jūsų klausimus.

Atminkite: Vien tik vyrams ir vaikinams! Vaikų ir moterų nebus įleidžiama.

ĮŽANGA VISIEMS VELTUI

Visus Vyrus Kviečia A.L.D.L.D. KUOPA.

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas:

JONĄ PETRUŠKEVIČIŲ

162 Broadway

SOUTH BOSTON, MASS.

Residencija: 13 West 3rd Street

Tel.: So. Boston 0304-W

TELEFONAS Pulaski 5-1090 — ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Įžanga Dieną ir Naktį 50c

Subatos vakare 75 centai

Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, oringam kambary—35c.

Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagerinimais. Čia įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimui kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets

TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS: B. M. T. eleveiteriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 South 2nd Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell—Oregon 5136

Keystone—Main 1417

VARPAS BAKERIES, Inc.

MODERNIŠKIAUSI ĮTAISYMAI KEPTUVĖJE

38--40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

A. M. Balchunas, Savininkas Tel., Stagg 2-5938

A. LUTVINAS

Užlaiko LINKSMIAUSIĄ UŽEIGĄ ELIZABETHE

Įvairių karštų gėrimų, ypač kuomet užeisi sušalęs, gausi šilumos įvalias, taipgi ir gardžių užkandžių.

Turi didelę svetainę, tinkamą baliams, teatrams, vestuvėms, sporto parengimams ir t. t., tik 3 blokai Nuo Staen Island Ferry.

A. LUTVINAS

Lutvin's Hall yra plačiai žinoma ne tik Elizabetho, bet ir kitų miesto lietuviams ir svetimtaučiams virš 20 metų. Taip pat laisniuotas Real Estate—pirkimui ir pardavimui namų ir žemių, taipgi įvairių biznių. Mūsų patarnavimas prielankus.

69 S. PARK ST., KAMPAS FRONT STREET, ELIZABETH, N. J.

Tel. Trinity 3-8720

VIETINĖS ŽINIOS

Sykiu Važiuokime į Gegužinę Demonstraciją, Lietuviai Darbininkai!

Brooklyno lietuviai darbininkai! Susirinkite sekmadienį, Pirmojoj Gegužės, 10-tą valandą iš ryto, "Laisvės" svetainėje, kampas Lorimer ir Ten Eyck Sts., kuriems tik paranku. Visi sykiu iš čia važiuokime į Pirmosios Gegužės didžią demonstraciją, kuri prasidės 12:30 val. Union Square, New Yorke.

Kaip matysite iš paaiškinimų ir patvarkymų laikraštyje, lietuviai darbininkai turės sau Tryliktą skyrių Gegužinėje parodoje ir privalo sueit ten į paskirtą vietą.

Daugeliui, pavieniai važiuojant į demonstraciją, gal sunku būtų surast lietuvių punktą. Užtat ateikite bei atvažiuokite į "Laisvės" svetainę, 10 val. sekmadienį, kad galėtume visas pulkas pribūt į lietuvių darbininkų poziciją ir sykiu žygiuot parodoj.

Iš "Laisvės" eisime pasipuošę vėliavomis ir gegužiniais ženklais.

D.N.Y.D.O. Sąryšio Valdyba.

Pastaba: Pirm demonstracijos visi yra šaukiami į "Laisvės" svetainę, apart Amalgameitų kriaučių. Draugai Amalgameitai privalo stačiai važiuot į Eilinių Narių Komiteto centrą po num. 126 University Place, prie Union Square, New Yorke.

Planas Įvairių Tautų Organizacijoms ir Darbininkams, Kur Susirinkt delei Pirmosios Gegužės Demonstracijos, Union Square, New Yorke, Sekmadienį

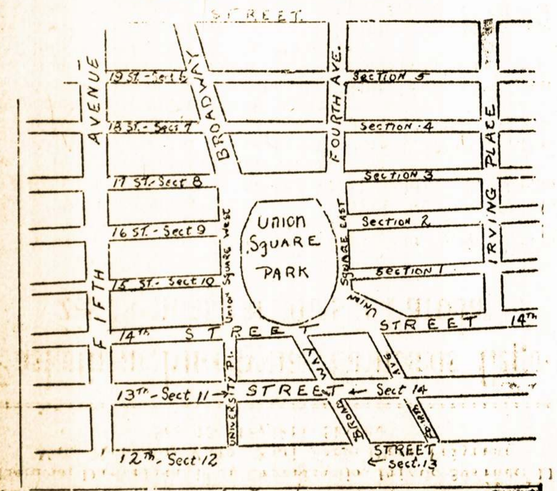

Lietuviai Darbininkai ir Jų Organizacijos Privalo Susirinkt 11 Val. Dieną Toj Vietoj, Kuri Šiame Plane Pažymėta Sec. 13 (Tryliktas Skyrius)

Paskutiniai Nurodymai Pirmosios Gegužės Demonstracijoms ir Parodai

Pirmosios Gegužės Bendro Fronto Komitetas šiuomi skelbia galutinus patvarkymus delei Gegužinės parodos tą dieną. Maršavimas prasidės nuo Union Square, eis 4-ta Avenue iki 14-tos gatvės; keturioliktąja pasuks į rytų pusę ir trauks iki Ave. A; paskui eis Ave A iki Houston St.; nuo Houston iki Ridge ir Montgomery, po to į pietus iki East Broadway; pagaliaus į vakarų pusę trauks išilgai East Broadway iki Rutgers Square.

Šičia paduodama susirinkimų punktai įvairioms organizacijoms bei grupėms prieš parodą. Numeriais yra pažymima įvairūs skyriai; kas bus kuriame skyriuje, yra nurodyta informacijose, telpančiose penktame puslapyje, pav., 13-tame skyriuje: Lietuviai, vengrai, jugoslavai, čechoslavai, vokiečiai, Workers School, Darbininkų Kultūrinė Federacija, Esperanto Darbininkų Sąjunga.

SUSIRINKIMŲ PUNKTAI:

1.—15th St., East nuo Union Square, prieš Union Aikštę.

2.-16th St., East nuo Union Square, prieš Union Aikštę.

3.—17th St., East nuo 4th Ave., prieš Union Aikštę.

4.—18th St., East nuo 4th Ave., žiūrint linkui 4th Ave.

5.—19th St., East nuo 4th Ave., žiūrint link 4th Ave.

6.—19th St., West nuo Broadway, žiūrint link Broadway.

7.—18th St., West nuo Broadway, žiūrint link Broadway.

8.—17th St., West nuo Broadway, žiūrint link Union Aikštės.

9.—16th St., West nuo Broadway, žiūrint link Union Aikštės.

10.—15th St., West nuo Broadway, žiūrint link Union Aikštės.

11.—13th St., West nuo University Place, prieš Univ. Place.

12.—12th St., West nuo University Place, prieš Univ. Place.

13.—12th St., East nuo Broadway, žiūrint link Broadway—**čia bus lietuvių sekcija.**

14.—13th St., East nuo Broadway, žiūrint link Broadway.

Patvarkymai: —Visi Komunistų Partijos nariai maršuos su atatinkamomis savo masinėmis organizacijomis. Visos organizacijos ir pavieniai draugai, suraskite sau privalomą skyrių, kaip kad nurodyta gegužiniame plane. Organizacijų nariai privalo susirinkti sau paskirtame punkte lygiai 11 valandą dieną, ateinantį sekmadienį. Parodoje kiekviena organizacija bei grupė privalo maršuoti toj eilėj, kaip nusakyta, nes parodoje bus griežtai lakomasi tokios tvarkos. Pav., visos darbininkų teatrinės grupės, chorai, šokikų grupės ir kt. maršuos sekcijoj, paskirtoj Darbininkų Kultūrinei Federacijai, apart Darbininkų Tarptautinės Pagelbos grupių, kurios maršuos su W.I.R.

DIDELĖ PROGRAMA COLISEUM SVETAINĖJ

Visoms organizacijoms šiuomi primename, kad jų nariai, po Gegužinės parodos ir demonstracinio mitingo Rutgers Square, privalo tuojaus važiuoti į Bronx Coliseum, kur turime būti ne vėliau kaip 7:30 val., vakare.

Coliseume prakalbą sakys vienas išviso kalbėtojas, drg. Wm. Z. Foster; pirmininkaus drg. R. B. Moore. Bus masiniai revoliuciniai vaidinimai; dainuos Darb. Chorų Federacija—virš 500 choristų; gries parinktina W. I. R. orkestra. Ir jau tas aktas, kad bus tik vienas kalbėtojas, rodo, kokia bus didelė ir įvairi revoliuciniai-dailiška programa, kuri faktinai užims visą vakarą.

Draugai, išsikirpkite šiuos visus nurodymus ir laikykite juos iki po Pirmosios Gegužės programos.

Gegužinės Bendro Fronto Komiteto Žodis

Balandžio 28 d. Gegužinės Bendro Fronto Komitetas išdirbo tam tikrus patvarkymus, kurių privalo laikytis visi demonstrantai:

11 val. sekmadienį turime visi būt sau paskirtose vietose, sulig skyrių, į kuriuos padalinama įvairių organizacijų bei tautų darbininkai (tatai galite matyt šiandieninėj "Laisvėj").

Kiekvienas skyrius turės savo maršalką, kuris prižiūrės tvarką. Kokius obalsius ir kada šaukti, pasakys maršalka, del to geriau yra tėmyt savo maršalką bei kapitoną ir šaukt bei dainuot sykiu .

Visi demonstracijos dalyviai turi laikytis nurodymų, kuriuos parodoje duos kapitonai bei maršalkos, kurie turės tam tikrus ženklus.

Reikia vengt išsišokimų prieš pašalinius žmones, kad neduot policijai progos padaryt provokaciją ir tuo būdu užpult demonstrantus, nors savo obalsiais turime žadint visus praeinamus darbininkus štoti su mumis į demonstraciją ir kovoti už mūsų reikalavimus.

J. Saulėnas.

Kelrodis į Gegužinę Demonstraciją ir į Bronx Coliseum

Į Gegužinę demonstraciją Union Square važiuojant iš Brooklyno, geriausia yra privažiuot požeminiu traukiniu B.M.T. (14th St. Line) iki Union Square, arba "eleiveterio-subvės traukiniu, gaunamu ant Broadway Brooklyne, paskui persimainant ant Canal St. ir paimant Uptown traukinį iki Union Square, arba iki 14th St.

Po visų demonstracijų aikštėse ir gatvėse, važiuot į Bronx Coliseum, ant East 177th St., geriausiai paimant East Side 180th St. požeminio gelžkelio I. R. T. traukinį, iš Union Square, Grand Central bei kitų Interborough Rapid Transit East Side stočių.

Bronx Coliseume kalbės drg. Fosteris, kuris bus tą vakarą vienintėlis kalbėtojas; todel liks įvalias laiko turiningiausiai revoliucinei dainų, muzikos ir trumpų masinių vaidinimų programai.

Lietuviai darbininkai, tėmykite, kad demonstracijoj Union Square ir parodoje mes užimsime Tryliktą Skyrių—ten bus didelė raudona vėliava su žodžiais "Lithuanian Workers" ir kt.

VIEN TIK VYRAMS!

Daktaras J. J. Kaškiaučius kalbės tiktai vyrams pirmadienį, 7:30 val. vakare, gegužės 2 d., "Laisvės" svetainėje, kampas Lorimer ir Ten Eyck Sts., Brooklyne. Plačiai aiškins lytinio gyvenimo esmę ir jo intaką į žmogaus sveikatą ir laimę.

Sueikite visi vyrai urmu. Išgirsite ir pasimokinsite tokių dalykų, kurie jums nuo senai neduoda ramybės. Akla nežinystė, prietarai, dzievašninkumas ir nuduotas skromnumas neleido jums bent kiek arčiau ir nuodugniau pažinti savęs, suprasti lyties gyvenimo "paslaptis." O del to būna daug susigraužimų, kančių ir tragedijų šeimyniškame gyvenime. Kiek sulaužytų, sukoneveiktų gyvenimų del nesupratimo šito vyraujančio gamtos instinkto ir del nemokėjimo atatinkamai jį vartoti!

Tokių žinių daugumai skaudžiai reikia, o gauti jų paprastai nėra kur. Atėję į Daktaro Kaškiaučiaus prakalbas, paskui džiaugsitės išgirdę nuogos teisybės faktus.

Įsitėmykite: vien tiktai vyrams ir vaikinams. Moterų ir vaikų nebus įleidžiama.

Įžanga visiems vyriškiams veltui, o moterys negalėtų įeit nei už pinigus.

Šias prakalbas rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo

Pirma Kuopa.

Prakalbos ir Rezoliucija už Drg. Edith Berkman Ūmų Paliuosavimą

Ketvirtadienio vakare, "Laisvės" svetainėje drg. J. Kraucevičius pasakė turiningą prakalbą apie ateivių darbininkų persekiojimus šioj šalyj ir apie kovą delei jų teisių apgynimo. Drg. J. Siurba trumpai pakalbėjo, ragindamas visus dalyvaut Pirmosios Gegužės demonstracijoj. Pirmininkavo drg. Bernotas. Aukų lėšoms padengt sumesta $4.30.

Itin svarbus susirinkimo veiksmas tai buvo sekanti, vienbalsiai priimta rezoliucija, kurią pasiūlė drg. J. Kraucevičius:

Mes, lietuviai darbininkai, susirinkę į masinį mitingą, kuris buvo sušauktas Didžiojo New Yorko Lietuvių Darbininkiškų Organizacijų Sąryšio, atstovaujančio savo narius, balandžio 28 d., po num. 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y., vienbalsiai išnešame šią protesto rezoliuciją:

Kadangi ateivybės departmentas Bostone, su imigracijos komisioniere Anna C. M. Tillinghast priekyje, yra, matomai, pasiryžęs nukankint nelaisvėje Edithą Berkman, neišleidžiant jos ant parankos, ir

Kadangi draugė Berkman, per nepakenčiamas sąlygas East Bostono imigracijos name, pavojingai susirgo džiova,—

Todel mes griežtai reikalaujame ją tuojaus paliuosuot, nes tolesnis jos laikymas nevalioj gręsia jos gyvybej.

(Rezoliucija nutarta pasiųst minimai imigracijos komisionierei). **R. I.**

(Daugiau Vietos Žinių 5 pusl.)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

A.P.L.A. 22-ros Kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, 2 d. gegužės, 8-tą val. vakare, "Laisvės" svetainėje. Dalyvaukite visi seni nariai ir atsiveskite naujų narių.

A. Baltaitis.
(103-104)

MASPETH, N. Y.

L.D.S.A. 91-mos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, 2 d. gegužės (May), 1932, pas drg. Laukaitienę, 64-45 Perry Ave., 8-tą val. vakare.

Visos narės dalyvaukite ir naujų narių atsiveskite.

Org.

PUIKI VALGYKLA

Pranešimas visiems mūsų pažįstamiems ir nepažįstamiems. Šeštadienį, 30 d. balandžio (April)) atidarom restoraną naujoj vietoj tarp Keap ir Rodney Sts., 418 Grand St. Kas pas mus kartą atsilanko, liekasi mūsų kostumeriais. Skaniausi lietuviški ir amerikoniški valgiai. Linksmas patarnavimas.

Sav. J. ŠNIRAS ir RAUBA.
(101-106)

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA 4 kambariai apartmentiniame name, yra šiluma ir visi vėliausios mados patogumai. Randa $28 ir daugiau. Kreipkitės: 118 Union Ave., Brooklyn, N. Y. (102-104)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA lietuviška užeiga, puikioje biznio vietoje, ant Stagg St. Galite pirkti visą arba pusę. Atsišaukite greit: 9 Stagg St., Brooklyn, N. Y. (103-108)

PARSIDUODA gerai įtaisyta saldainių krautuvė, tiršta lietuviais apgyventoje vietoje. Čia galima randavoti gyvenimui kambariai ir, jei norėsite, galite pirkti ir gyvenimo kambarių rakandus. 251 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. (100-103)

GALITE GAUTI

Visus Lietuviškus rekordus ir Pianams Rolius, Taipgi RADIOS Įvairių madų, Muzikalių Instrumentų Krautuvėje

Pas JONĄ AMBROZAITĮ
560 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA

PETRICK
221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Kojų Nesveikumai

Vokietys Specialistas Garankščiuotos kraujagyslės, nežinti ekzyma, kojų skaudulial ir skausmingi kojų sutinimai, paeinanti nuo gyslų įdegimo, yra gydomi be operacijų

DR. O. MEYER
208 West 54th St.
New York City
Valandos: 2 iki 6, Seredomis ir Subatomis 11 iki 1, 2 iki 6, Apart Nedėldienių

Laikrodžiai, Deimantai ir Auksiniai Dalykai

Dovanom ar patys sau norėdami pirkti laikrodžius, daimantus ar bi ką iš auksinių daiktų žinokite, kad pas mane pigiau nusipirksite.

ĮVAIRŪS LAIKRODŽIAI NAUJAUSIOS MADOS UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ

Taipgi taisau visokius laikrodžius ir kitus papuošalų daiktus. Taigi kreipkitės pas mane, o aš stengsiuosi pilnai patenkinti.

Williamsburgiečiams, kuriems pertoli pas mane atvežti pataisymui laikrodžius ar kitus auksinius daiktus, palikite "Laisvės" ofise. Iš ten aš pasiimsiu ir pataisęs atvešiu į "Laisvę." Jūs užsimokėsite "Laisvėje."

VIKTORAS JANUŠKA
127-17 Liberty Ave
Tarpe 127 ir 128 gatvių
Richmond Hill, N. Y.

MEDICIN. DAKTARAS

S. A ČERNOV

Naujas Antrašas
223 2nd Ave. & 14th St.
Room 15, New York
Gydau įvairias ligas:
Staigias ir chroniškas; Odos ir kraujo; vyrus ir moteris... Padarau išegzaminavimą kraujo ir šlapumo. Esu specialistas chirurgas: ausų, gerklės, nosies ir žinovas akių.
Valandos nuo 10 iki 1
Ir nuo 4 iki 8 val. vakare
Sekmadieniais, nuo 12 iki 3 valandai po pietų
Tel.: Tompkins Square 6-7697

LORIMER RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 6-4614
Geriausia Studija Brooklyne.
Ateikit Persitikrint.

NOTARY PUBLIC

TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC.

(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.

VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.

MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

VOKIETYS SPECIALISTAS

Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE
Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

JONAS STOKES

Fotografas

Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kamp. Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausiai.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

KRAUJO SPECIALISTAS

Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.
Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo.
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1, Po pietų nuo 3 iki 9 vak. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackwanna 4-2180

Telephone, Evergreen 6-5310

J. GARŠVA

Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Stagg 2-4409

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS
(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĘ."

MECHANICS CAFETERIA

Savininkas J. Buividas

Gaminame lietuviško ir amerikoniško stiliaus visokius valgius iš šviežios mėsos ir daržovių. Puikus pasirinkimas vaisių ir pieniškų valgių.

Atdara nuo 5 val. ryto iki 8 val. vakare
176 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.
Prieš Williamsburg Savings Banką

DĖKAVOJU PACIENTAMS

Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimasi prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praeityje ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.

DR H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 8-6261